

## Dotazník

### Súhrn hlavných aktivít vedeckej organizácie Slovenskej akadémie vied

Hodnotené obdobie: 1. január 2003 – 31. december 2006

#### I. Základné informácie o hodnotenej organizácii:

##### 1. Názov a adresa organizácie

Sociologický ústav SAV, Klemensova 19, 813 64 Bratislava

##### 2. Vedenie organizácie

Útvár riaditeľa	Meno	Vek	Počet rokov vo funkcii
Riaditeľ	Magdalena Piscová	58	0
Zástupca riaditeľa	Vladimír Krivý	59	0
Vedecký tajomník	Miloslav Bahna	32	0

##### 3. Predseda vedeckej rady

PhDr. Vladimír Krivý, CSc.

##### 4. Základné informácie o počte výskumných pracovníkov

- i. Celkový počet zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním zapojených do výskumu a vývoja (okrem doktorandov) a jeho prepočet na plný ekvivalent pracovného času (FTE) za roky 2003, 2004, 2005, 2006 a priemer za hodnotené obdobie
- ii. Počet zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním zapojených do výskumu a vývoja (okrem doktorandov) na jednotlivých oddeleniach/útvároch organizácie a jeho prepočet na plný ekvivalent pracovného času (FTE) za roky 2003, 2004, 2005, 2006 a priemer za hodnotené obdobie

Výskumní pracovníci	2003		2004		2005		2006		Priemer	
	Počet	FTE	Počet	FTE	Počet	FTE	Počet	FTE	Počet	FTE
Celkom v organizácii	21	18,9	20	18,5	21	18,4	20	15,8	20,5	17,9
Oddelenie 1									#####	#####
Oddelenie 2									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####

## 5. Základné informácie o rozpočte mzdových prostriedkov organizácie

- i. Suma mzdových prostriedkov organizácie<sup>1</sup> pridelená z inštitucionálnych zdrojov Slovenskej akadémie vied (SAV) v rokoch 2003, 2004, 2005, 2006 a priemer za hodnotené obdobie

Mzdové prostriedky (MP)	2003	2004	2005	2006	Priemer
Mzdové prostriedky spolu (mil. Sk)	6,294	6,314	6,501	6,549	6,415

## 6. URL webovej stránky organizácie

<http://www.sociologia.sav.sk/>

## II. Základné informácie o činnosti organizácie v oblasti výskumu a vývoja:

### 1. Poslanie a úlohy organizácie sformulované v jej zriaďovacej listine

Ústav je vedeckou organizáciou základného výskumu v oblasti sociológie. Výskumnú činnosť zameriava na základné oblasti rozvoja našej spoločnosti a na sociologické reflektovanie premien, ktoré ju charakterizujú. Rieši vedecké úlohy týkajúce sa makrospoločenských procesov a zmien, najmä vo vzťahu k sociálnej štruktúre, formovaniu občianskej spoločnosti, sídelným a územným spoločenstvám a rodine. Ústav spracováva aj históriu sociologického myslenia na Slovensku.

Získané poznatky ústav prezentuje v podobe záverečných správ, štúdií, zborníkov a monografií, ktoré sú prístupné odbornej a laickej verejnosti a orgánom verejnej správy rôznych stupňov.

<sup>1</sup> Objem mzdových prostriedkov bez odvodov do poisťovní

Ústav vykonáva expertnú a poradenskú činnosť pre rôzne riadiace orgány na úrovni štátnych a samosprávnych orgánov. Uskutočňuje vedeckú výchovu v zmysle všeobecne platných právnych predpisov a jeho pracovníci sa podieľajú na pedagogickej činnosti vysokých škôl a univerzít.

Ústav zabezpečuje publikáciu výsledkov vedecko-výskumnej činnosti prostredníctvom periodickej tlače. Vydávanie periodickej a neperiodickej tlače sa riadi uzneseniami Predsedníctva SAV.

## **2. Súhrn aktivít výskumu a vývoja organizácie za hodnotené obdobie, ich význam z národného a medzinárodného hľadiska, zapojenie organizácie do európskeho výskumného priestoru (max. 10 strán)**

Sociologický ústav ako jediné pracovisko základného výskumu v oblasti sociológie na Slovensku v sledovanom období nadväzoval vo svojej činnosti predovšetkým na riešenie výskumných tém, ktorým je na ústave dlhodobo venovaná pozornosť v rámci vyprofilovaných výskumných tímov. I napriek malému počtu vedeckých a odborných pracovníkov je tematický záber riešených projektov veľmi rozsiahly. Na druhej strane je viditeľná snaha hľadať a skúmať v obsahovo rozličných témach spoločné dimenzie a problémy, ktoré sa vzájomne prelínajú a dopĺňajú.

### **Tematické smerovanie**

Profilujúcou témou, ktorá je na ústave dlhodobo riešená, je sociologická a sociálno-priestorová problematika **sídlného a regionálneho rozvoja**. Sídlný a regionálny rozvoj predstavuje základný referenčný rámec, v ktorom sú analyzované sociálne zmeny a potenciálové disponibility sídiel (a ich spoločenstiev) na Slovensku. Kým v minulosti bola pozornosť orientovaná viac na analýzu vidieckeho priestoru, v súčasnosti sa pozornosť presunula aj na sociologickú analýzu urbánneho prostredia. Vytvorený bol základný teoreticko-metodologický rámec indikácie a analýzy vývojových špecifik miest, ich ľudských potenciálov a spoločenstiev na Slovensku a analyzovaný bol sociálno-priestorový konceptuálny rámec postavenia a úlohy miest v ťažiskových etapách vývoja modernej slovenskej spoločnosti a profilovania pozície miest v inovačných a modernizačných procesoch budovania poznatkovej spoločnosti. Získané poznatky prispeli k aktualizácii poznatkov o vývoji slovenských miest v 20. stor. z pohľadu priestorovej sociológie a sociálnej ekológie.

V roku 2003 ústav získal v rámci výzvy Ministerstva školstva SR štátny projekt **“Regionálna diferenciacia, regionálny rozvoj v SR v kontexte integračných dosahov”**, s termínom riešenia v rokoch 2003 – 2005. Na riešení projektu participovalo okrem pracovníkov ústavu aj 11 externých subjektov z akademickej sféry a z oblasti spoločenskej praxe. Projekt prešiel v roku 2006 záverečnou oponentúrou, pričom bol ohodnotený najvyšším stupňom ako “excelentný”. (Ľ. Falťan, P. Gajdoš a kol.)

Ťažisko sociálno-priestorových analýz sa sústredilo na vývoj inštitucionálnej administratívno-správnej situácie, hospodárskej, sociálnej, infraštruktúrnej a krajinnno-ekologickej situácie a na vývoj sídelno-priestorovej situácie, v úrovniach: republikovej, regionálnej i sídelnej. Analýzy boli zamerané na prehĺbenie poznania vnútorných, endogénnych zdrojov regionálneho rozvoja na Slovensku a na úrovni jeho regiónov a subregiónov. Zohľadňované boli aj súvislosti podmienené vonkajšími vplyvmi vyplývajúcimi z prístupových procesov a neskôr členstva SR v EÚ, rovnako ako i globálnych rozvojových trendov na regionálne procesy v SR. Boli rozpracované teoreticko-metodologické východiská a indikačné inštrumentárium pre multidimenzionálne a multidisciplinárne výskumné analýzy v oblasti regionálneho vývoja. Výsledkom projektu je relatívne komplexná multidimenzionálna a multidisciplinárna analýza a syntéza jednotlivých vývojových etáp sociálno-priestorovej situácie slovenskej spoločnosti v predtransformačnom a transformačnom období. Vytvoril sa multidisciplinárny a multidimenzionálny poznatkový fond o stave a vývojovom smerovaní regionálneho rozvoja na Slovensku.

Expertmi vysoko hodnotená je **typológia regionálnej diferenciacie** v SR, ktorá bola vypracovaná v rámci tohto projektu. Typológia regiónov SR (ide o kvalitatívnu typológiu) na

jednej strane predstavuje *samostatný analytický* produkt s významnou poznávacou hodnotou, na druhej strane *typologické sprehľadnenie* sociálno-priestorovej situácie SR vytvára možnosti ďalších analytických krokov a má aj významný aplikačný potenciál.

Výsledky a poznatky z typologickej analýzy regiónov majú aplikačné efekty, ktoré môžu ovplyvniť koncepciu regionálneho rozvoja na Slovensku na začiatku 21. storočia. Syntetizované poznatky sú využiteľné pre regionálnu a lokálnu samosprávu a pre regionálny rozvoj. Uplatnenie môžu nájsť aj pri vypracovaní stratégií lokálnej a regionálnej sociálnej politiky, politiky regionálneho rozvoja (najmä v problémových regiónoch), na mobilizovanie regionálnych, mikroregionálnych a lokálnych zdrojov pre regionálny rozvoj a pre zvyšovanie participácie sociálnych subjektov a solidárnosti na rozvoji regiónov, na vypracovanie či aktualizovanie plánov sociálneho a ekonomického rozvoja. Za prínosné možno považovať aj:

- podrobnú problémovú špecifikáciu disponibilít (silných a slabých stránok) jednotlivých typov regiónov, ktorá vytvára vhodné predpoklady aj na rozpracovanie špecifických regionálnych politik pre každý regionálny (problémový) typ,
- typologické sprehľadnenie regionálnej a vnútroregionálnej situácie SR, identifikovanie rozvojových, ale i problémových dispozícií a potenciálov nielen každého z typov, ale i každého z okresov SR.

Ďalšou profilovou témou je **občianska spoločnosť**. (M. Čambáliková) Doterajšie skúmania potvrdili, že dôsledky globalizácie a reštrukturalizácie výroby a pracovných síl prinášajú v spoločnosti mnohé zmeny – interné i externé – v neprospech “tradičných” sociálnych partnerov. Na druhej strane možno zaznamenať nárast nových sociálnych aktérov, ktorých úloha a váha v spoločnosti sa zvyšuje. Aj preto predmetom výskumného záujmu sa stali sociálne hnutia, čo umožňuje inovovať a prehĺbiť dlhodobú výskumnú orientáciu v tejto oblasti. Výskum nadväzuje na odbornú diskusiu o rozdieloch medzi „starými“ sociálnymi hnutiami (charakterizujúcimi industriálne spoločnosti, v ktorých sa sociálne konflikty týkali otázky ekonomickej redistribúcie zdrojov) a „novými“ sociálnymi hnutiami (kladúcimi do popredia kvalitatívne odlišné nároky na kvalitu života, otázky autonómie a identity), o možnej kontinuite či naopak unikátnosti jedných i druhých. Zároveň si kladie za cieľ zmapovať podoby nových sociálnych konfliktov, nové formy kolektívnej akcie a mobilizácie aktérov, ktoré sa objavujú ako reakcia na proces globalizácie.

Zvolený teoretický rámec predstavuje spoločné východisko pre štúdium vybraných sociálnych hnutí na Slovensku, konkrétne ich komparáciu s relevantnými hnutiami v medzinárodnom kontexte (identifikácia lokálnych špecifik a medzinárodného zosieťovania), reflexiu ich roly v slovenskej spoločnosti, analýzu ich ideológie, cieľov, taktiky a spôsobu organizácie. Výskum prebieha v štyroch tematických úlohách: “Hnutia kapitálu a práce: kontinuita a zmena,” “Sexuálne menšiny a ľudské práva: politika identity v nových sociálnych hnutiach,” “Environmentálne hnutie: ekologická a sociálna kritika,” “Náboženské skupiny.” Prínosom takto koncipovaného výskumu je možnosť porovnania aktivít širokej škály kolektívnych aktérov, a teda aj formulácie empiricky podložených výpovedí o sfére občianskej spoločnosti na Slovensku.

Cez sociálne práva občianstva sa problém občianskej spoločnosti prepája so sociálnou politikou a s výskumom sociálnej stratifikácie. **Sociálna stratifikácia a téma sociálnych tried** patria medzi dlhodobo riešené témy na ústave (B. Búzik). V súčasnosti sa v tejto oblasti zameriavame na osud tried v sociálnej zmene a prejavy sociálnej zmeny v sociálnej stratifikácii. Výskum zahŕňa aj štúdium zmien v sociologických prístupoch k triedam v podobe diskusie o tzv. „smrti tried“. Z teoretického hľadiska bolo dôsledkom tejto diskusie oddelenie skúmania statusových skupín od triednych analýz t.j. vypracovanie výskumných programov zakotvených v sociologickej teórii, ktorých cieľom je empiricky mapovať triednu štruktúru. Zároveň sa konštatuje pluralita triednych prístupov. Na základe porovnania štatistických údajov v rokoch 1991 a 2001 prostredníctvom jednej z triednych analýz (podľa Goldthropovej schémy) ústav sledoval zmeny v stratifikačnom systéme slovenskej spoločnosti. Z tohto hľadiska sociálna zmena slovenskej spoločnosti prebehla ako úbytok príslušníkov robotníckej triedy a prírastok jednotlivcov v medziľahlej triede. V rámci robotníckej triedy to bol hlavne úbytok kvalifikovaných manuálne pracujúcich robotníkov a prírastok polokvalifikovaných a nekvalifikovaných robotníkov mimo poľnohospodárstva. V rámci medziľahlej triedy najväčší

prírastok zaznamenali samostatní vlastníci a umelci nezamestnávajúci nikoho a rutinne nemanuálne pracujúci zamestnanci vyššieho a nižšieho stupňa v administratíve, obchode a službách. Z dostupných údajov sa nám nepodarilo zistiť do akej miery sprevádzala túto zmenu „devalvácia“ vzdelania, alebo statusová inkonzistencia. Z hľadiska intergeneračnej vzdelanostnej mobility sme nezistili výraznejšie rozdiely medzi predtransformačným a transformačným obdobím. Prostredníctvom použitia sebareputačnej metódy sme zistili rozdiely v sebazaradovaní Slovákov oproti vyspelým krajinám Európy. Úmerne s postupom procesu transformácie Slovenska korešponduje postupný pokles respondentov zaradujúcich sa do vyšších a stredných spoločenských tried a rast počtu respondentov zaradujúcich sa do nižších spoločenských tried. Vzdelanie, vek a odchod respondentov do dôchodku sú významné faktory ovplyvňujúce takéto sebazaradenie respondentov. Pri výskume chudoby sme identifikovali posun názorov slovenskej verejnosti na príčiny chudoby od individuálneho zlyhania k chudobe ako dôsledku nespravodlivosti v spoločnosti po roku 2000. Osobitná výskumná pozornosť sa zacielfuje aj na otázky chudoby a sociálneho vylúčenia ako aj na sociálno-politické programy zamerané na ich zmenšovanie v Slovenskej republike a na úrovni Európskej únie (Z. Kusá). Toto skúmanie je dominantne rámcované ľudsko-právnym prístupom a má výrazné aplikačné popularizačné rozmery.

Výskumná **téma formovania politického systému, politických orientácií a volebného správania** predstavuje problematiku s mimoriadne bohatými publikačnými výstupmi a veľkým citačným ohlasom. V centre pozornosti bolo v uplynulom období volebné správanie na Slovensku po roku 1989, analyzovali sa hlbšie súvislosti uskutočnených volieb. Okrem metodologických problémov výskumu volebných preferencií bola pozornosť venovaná aj identifikácii hodnotových orientácií a línií politických rozdelení od počiatku 90-tych rokov. Ako sa ukázalo, po roku 2002 existujú tri hlavné osi hlbších diferencií: konzervatívne – liberálna os, „spor o komunizmus“ a spor medzi nacionálnou nevraživosťou voči Maďarom na strane jednej a občianskou toleranciou k nim a spoluprácou na strane druhej. Dôležité je, že štruktúra týchto línií rozdelení nemá kumulatívny charakter a nepolarizuje spoločnosť súladným prepojením. Konfigurácia konfliktných línií teda nepatrí medzi najrizikovejšie.

V kontexte zvyšujúcej sa pozornosti k regionálnej diferenciacii Slovenska, v centre analytickej pozornosti boli o. i. aj vzorce regionálnej i urbánno-rurálnej rozrôznenosti volebných výsledkov, volebné správanie na etnicky zmiešanom území, sociálno-demografická skladba kandidátov, volebná účasť (etnická rivalita sa potvrdila ako jej najsilnejší hýbateľ), stabilizácia či nestabilizácia politickej scény a tiež prostredia, z ktorých čerpajú prednostnú podporu jednotlivé politické strany a zoskupenia, resp. politické bloky. Je potrebné uviesť, že pri regionálnych a komunálnych voľbách sa na Slovensku bežne narába len s rozdelením mandátov (poslanci, župani, primátori, starostovia), a nie s rozdelením voličských hlasov, keďže posledné je nepriehľadne fragmentované. Za veľký prínos potom možno považovať, že spracovanie regionálnych volieb 2005 založené na volebnej štatistike a v porovnaníach s voľbami 2001 sa s týmto problémom vyrovnáva a poskytuje aj jedinečné pohľady na rozdelenia voličských hlasov. Systematicky boli analyzované parlamentné voľby, prezidentské voľby, komunálne voľby i voľby do EP v časových radoch a s historickým porovnaním. (V. Krivý)

V oblasti **výskumu rodiny** bola pozornosť venovaná najmä sociologickým súvislostiam demografického správania obyvateľstva na Slovensku, hodnotovej transformácii a rodovej del'be. Potvrdilo sa prežívanie zaužívaných stereotypov rozdelenia rolí, ktoré je výraznejšie u mužov v porovnaní so ženami. V prípade žien je možno vystopovať väčšiu variantnosť životných stratégií, pričom tieto sa nepohybujú iba po klasickej škále od „tradičného“ ku „modernému“ rozdeleniu rolí: môže ísť o variantné stratégie nielen jednoznačne orientované na rodinu a deti alebo o stratégie sebarealizácie v práci a preferovania kariérneho úspechu a rezignácie (dobrovoľnej či ašpirovanej?!) na kreovanie vlastnej rodiny. Do popredia sa dostáva stratégia kompromisu rodiny a práce a odmietania sebaobetovania v prospech detí a rodiny, pričom táto stratégia je argumentačne podložená tvrdením, že rodina viac trpí ak sa žena nemože sebarealizovať.

V kontexte týchto poznatkov bola pozornosť tiež venovaná analýze podmienok utvárania a upevňovania **rodovej rovnosti**, s dôrazom na zosúladňovanie práce a rodiny. Zosúladňova-

nie sféry práce a sféry rodiny považujeme za jeden z hlavných nástrojov prekonávania tradičných schém rozdelenia rodových rolí a zároveň za priestor potencionálneho uplatňovania osobnej slobody. V roku 2006 bol s podporou a v rámci projektu Equal realizovaný reprezentatívny kvantitatívny a kvalitatívny výskum o stave rodovej rovnosti z hľadiska účastníkov trhu práce a jednak z hľadiska relevantných aktérov trhu práce (zamestnávateľa, starostovia, pracovníci úradov práce...).

Súčasťou témy rodovej delby rolí bola aj problematika uplatnenia a postavenia žien vo vede, ktorej bola venovaná pozornosť aj v predchádzajúcom období. Výsledky výskumu o ženách v SAV ako aj analýza údajov o horizontálnej a vertikálnej segregácii žien vo vedecovýskumnej sfére na Slovensku sa využili pri príprave správy Európskej komisie, tzv. ENWISE Reportu (Enlarge Women in Science to East), ktorá bola publikovaná v roku 2004 a na ktorú nadväzovalo viacero medzinárodných vedeckých podujatí.

Slovenská sociológia ako jedna z mála vedných disciplín má iba fragmentárne spracované vlastné dejiny. Usústavnenie poznatkov o **vývine sociologického myslenia** na Slovensku je úloha, ktorej sa na ústave dlhodobo venuje pozornosť (R. Klobucký, Ľ. Turčan). Doteraz bolo v centre pozornosti najmä obdobie 1. polovice 20. storočia a téma národa a nacionalizmu, ktorá bola profilujúca pre slovenskú sociológiu v tomto historickom období. Spracované boli jednotlivé prístupy k téme národa a nacionalizmu, dominujúce koncepcie etnicity v týchto prístupoch, téma národnej sebaidentifikácie ako aj zmeny v prístupoch k tejto téme po roku 1918 a po roku 1989.

### **Medziodborová spolupráca a diskurz**

Významnú súčasť práce predstavuje účasť pracovníkov ústavu na riešení projektov, ktoré mali medziodborový charakter. Prevažne išlo o projekty v rámci centier excelentnosti SAV a o projekty, ktoré sa formovali v rámci výziev štátnych úloh výskumu a vývoja, avšak ich nositeľmi boli iné subjekty ako ústav. Takýto typ spolupráce považujeme za veľmi významný nielen z hľadiska rozvoja vednej disciplíny ale najmä z hľadiska rozvoja interdisciplinarity v spoločenských vedách.

Sociologický ústav bol členom dvoch **centier excelentnosti**:

- Kolektívne identity v moderných spoločnostiach – región strednej Európy (2003 – 2006) (A. Findor, V. Krivý).
- Centrum mediálnej kultúry (M. Piscová).

Z výsledkov centra excelentnosti "Kolektívne identity ..." je treba spomenúť veľmi úspešnú monografiu "Mýty naše slovenské", aj s našim autorským podielom. Spracované boli tiež záverečné výstupy v podobe monografií, ktoré sú v súčasnosti v recenznom pokračovaní.

Centrum mediálnej kultúry predčasne ukončilo svoju činnosť na základe rozhodnutia P SAV (2006) po prvom roku svojho fungovania. (Dôvodom bolo nenaplnenie formálnych kritérií jeho fungovania.) I napriek krátkej dobe existencie centra, bola pripravená a vydaná rozsiahla súhrnná publikácia "Multimediálna spoločnosť na prahu 21. storočia, jej kultúra, umenie, hudba a neprekonané problémy". Publikácia analyzovala problematiku multimediálnej spoločnosti z pohľadu viacerých vedných disciplín. Do publikácie prispeli aj zástupcovia a spolupracovníci ústavu.

Pracovníci ústavu sa zúčastnili na riešení štyroch štátnych projektov, do ktorých boli prizvaní na spoluprácu. Konkrétne sa jednalo o tieto **štátne projekty**:

"Prognóza rozvoja a využívania vedy a techniky na Slovensku do roku 2015" (Ľ. Falňan, P. Gajdoš, M. Čambalíková, M. Piscová, Z. Kusá)

"Národ, národnosti a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti" (R. Klobucký, Ľ. Turčan)

"Rozvoj vidieka a zmeny v potravinových vertikálach v kontexte integrácie SR do EÚ" (Z. Kusá)

"Transformácia identít v súčasnom historickom kontexte so zreteľom na integračné procesy" (ÚPV SAV Z. Kusá)

"Archivácia sociálnych dát a jej využitie v medzinárodných komparatívnych výskumoch". (M. Bahna, M. Bausová, M. Zeman)

Účasť pracovníkov ústavu v prvom z menovaných projektov o prognóze vedy bola štrukturovaná do viacerých úrovní. V rámci projektu bol Sociologický ústav riešiteľom výskumného panelu „**Prognóza vedy a výskumu v oblasti sídelného a regionálneho rozvoja na Slovensku do r. 2015**“ (Zodpovedný P. Gajdoš). Prognóza sa koncentrovala predovšetkým na oblasť základného výskumu, najmä na tú jeho časť, kde výskum sídelnej a regionálnej problematiky má interdisciplinárnejší a systematickejší charakter. Dôraz bol položený na systémové a vecné priority v sledovanej oblasti. Vymedzené priority pre vedu a výskum v prognózovanom období boli koncipované tak, aby dokázali reagovať na výrazné zmeny v trendoch sídelno-regionálneho rozvoja SR, riešiť medzisídelné a medziregionálne disparity a zachytiť všetky priestorové úrovne (lokálna, regionálna, makro úroveň). Na ich základe z nich bude možné generovať ďalšie výskumné témy, programy, projekty, s možnosťou participácie rôznych vedných odborov, a tiež reagovať na ťažiskové výskumné problémy v európskom výskumnom priestore.

Posledný z menovaných projektov „**Archivácia sociálnych dát a jej využitie v medzinárodných komparatívnych výskumoch**“ (2004 – 2006) bol riešený v spolupráci s Filozofickou fakultou UK. Výsledkom tohto projektu bolo vytvorenie elektronického slovenského archívu sociálnych dát. Dátový archív je prístupný z webovej stránky ústavu rovnako ako z hlavnej stránky SAV. Slovensko patrilo v rámci Európy k tým málo krajinám, v ktorých dovtedy archív zriadený nebol. Po ukončení riešenia projektu v roku 2006 došlo k vzájomnej dohode medzi FF UK a SAV o spôsobe ďalšieho spravovania archívu, pričom sa správcom archívu stal Sociologický ústav. Z tejto pozície je zodpovedný aj za doplňovanie resp. updatovanie dátových súborov, čo predpokladá značné personálne a finančné kapacity. (Vzhľadom na to, že ide o záležitosť nielen ústavného ale aj celospoločenského významu, bude tento problém potrebné doriešiť v koordinácii s Predsedníctvom SAV). I napriek absencii akýchkoľvek externých zdrojov podpory, boli v rámci vnútorných kapacít ústavu v roku 2006 spracované do príslušného archívneho formátu ďalšie tri dátové súbory. Existencia a ďalší rozvoj archívu sociálnych dát je dôležitým predpokladom pre zapájanie sa do európskeho výskumného priestoru v oblasti spoločenských vied. Aj preto ústav participuje na spoločnej iniciatíve s FF UK a v roku 2006 sa uchádzal v rámci výzvy Agentúry pre vedu a výskum o spoločný projekt, ktorý by umožnil ďalší rozvoj a fungovanie archívu. Výsledné rozhodnutie agentúry v čase písania tejto správy ešte nebolo známe.

### **Medzinárodná spolupráca**

Najexplicitnejším zapojením ústavu do európskeho výskumného priestoru bol projekt riešený v rokoch 2001 – 2004 v rámci 5. rámcového programu EU “Youth and European Identity” (riešiteľ L. Macháček) Projekt bol zameraný na výskum postojov mladej generácie a ich očakávaní spojenými so vstupom do EU. Výskum sa zameril na mládež žijúcu vo veľkých mestách v piatich krajinách Európy. Výsledky ukázali výrazné rozdiely v stupni sebaidentifikácie mladej populácie vo vzťahu k rozličným priestorovým úrovňam. Mladí občania Bratislavy v porovnaní s mladými občanmi z ostatných krajín preukázali výrazne vyššiu mieru identifikovania sa s Európou a to ako v zmysle politického tak i ekonomického priestoru. Členstvo krajiny v EU bolo u nich na rozdiel od mladej generácie v iných krajinách vnímané aj ako prostriedok k potvrdeniu a legitimizácii vlastnej národnej identity.

Okrem rámcového programu bol ústav zapojený do viacerých medzinárodných projektov, či už multilaterálnych alebo bilaterálnych, z ktorých vyberáme najdôležitejšie.

Multilaterálny projekt EU “Leonardo da Vinci Community Vocational Training Action Programme” bol riešený v rokoch 2003 – 2006. Hlavným koordinátorom za Slovensko bol Ľ. Falťan. V rámci projektu boli vypracované národné správy o fungovaní malého a stredného podnikania a na ich základe bola spracovaná komparatívna štúdia “Comparative report on SMEs” za všetkých osem zúčastnených krajín. Najdôležitejšou a zároveň záverečnou časťou projektu bolo vypracovanie tzv. Národného výukového E-learningového modulu o malom a strednom podnikaní na Slovensku, ktorý slúži pre poradenstvo a školenie malých a stredných podnikateľov, prípadne študentov. Výsledky projektu poskytujú možnosť medzinárodného porovnania inštitucionálnych a legislatívnych podmienok podnikania a priamo či nepriamo môžu slúžiť na jeho podporu a rozvoj na Slovensku.

Bilaterálny projekt "Inovačno – rozvojové predpoklady malých a stredných miest na Slovensku" (2005 – 2008) je kontinuálnym pokračovaním predchádzajúcej spolupráce s japonským partnerom – CHUO University Tokio, ktorý aj projekt financuje. Doteraz bol zrealizovaný terénny zber informácií a to jednak formou dotazníkového šetrenia a jednak formou expertných rozhovorov. Predmet výskumu možno formulovať do ôsmich oblastí: sociálno-ekonomické parametre územia, identifikácia základných problémov, program sociálneho a ekonomického rozvoja, dominantní partneri, podnikateľská sféra, relevantné občianske subjekty, rozvojoví partneri a spolupráca na miestnej úrovni. Výskum je realizovaný formou prípadových štúdií v mestách Prešov, Brezno a Banská Štiavnica. (Ľ. Falťan)

### **Expertízy**

Medzinárodná spolupráca prebiehala aj formou účasti pracovníkov na medzinárodných projektoch, ktoré mali charakter expertíz pre relevantné medzinárodné inštitúcie. V rámci takýchto projektov sa združovali renomovaní odborníci z jednotlivých európskych krajín. K takýmto projektom možno zaradiť aj projekt expertíznej skupiny "Group of non-governmental experts in the fight against poverty and social exclusion", ktorého sa zúčastňuje Z. Kusá. Táto skupina expertov pracuje od roku 2001 (experti z nových členských štátov od roku 2004) a zameriava sa na analýzu národných programov boja s chudobou, ktoré v EÚ v oblasti sociálnej inklúzie upravuje metóda otvorenej koordinácie.

Podobne sa zúčastňujú v úlohe tzv. národných expertov v medzinárodných projektoch aj M. Čambáliková v projekte "Studies on the implementation of labour law directives in the enlarged European Union (2005 – 2008) a M. Piscová v projekte "Network of experts in the field of employment, social inclusion and gender equality issues" (2004 – 2007) pri EK.

Ako mimoriadne dôležitú činnosť z hľadiska reálneho zapájania sa do kontextu v oblasti sociológie považujeme účasť v medzinárodných programoch typu International Social Science Programme a European Values Study (EVS – Európsky výskum hodnôt). V prvom z menovaných programov je Sociologický ústav od roku 1997 garantom účasti Slovenska v tomto programe a zúčastňuje sa na práci jeho komisie pre preklady.

Zapojenie do Európskeho výskumu hodnôt, ktorého hlavným cieľom je identifikácia prevládajúcich hodnotových orientácií v Európe ako aj základných faktorov kultúrnej rozmanitosti a jednoty, umožňuje sledovať postavenie Slovenska v medzinárodnom kontexte. Pravidelné opakovania umožňujú skúmať aj charakter a dynamiku prebiehajúcich spoločenských zmien. V roku 2008 prebehne v poradí štvrtá vlna výskumu EVS.

V prípade oboch programov však permanentne narážame na rovnaký problém a tým je kontinuálne financovanie. Oba programy totiž nemajú centrálné financovanie a v oboch prípadoch sa predpokladá vlastná finančná participácia na národnej úrovni. V prípade, že sa to nedarí splniť, hrozí vylúčenie z týchto prestížnych programov, resp. sietí. Momentálne to aktuálne hrozí v prípade programu ISSP. Ústav sa snažil získať potrebné finančné prostriedky aj prostredníctvom grantov VEGA, avšak rozsah financovania cez túto agentúru nezodpovedá reálnym potrebám. Snaha ústavu o kontinuálne zapojenie do medzinárodných sietí, ktoré považujeme za mimoriadne dôležité pre rozvoj vednej disciplíny, naráža v tomto prípade na tvrdé ekonomické bariéry.

### **Pedagogická činnosť**

Výučba na univerzitách je významným segmentom činnosti pracovníkov ústavu. Aj keď ústav nie je momentálne školiacim pracoviskom pre doktorandov, jeho pracovníci sú významne zapojení do výučby na viacerých univerzitách. Najintenzívnejšie sú zapojení do výučby na Univerzite Komenského – na fakultách Filozofickej, Pedagogickej a Fakulte prírodných vied a na Fakulte sociálnych a ekonomických vied. Viac rokov prebieha výučba aj na Trnavskej univerzite a Univerzite Cyrila a Metoda v Trnave. Spolupráca na výučbe sociológie je veľmi intenzívna aj na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre – na Fakulte sociálnej práce, pričom spolupráca sa neobmedzuje iba na pedagogický proces. Pracovníci pedagogicky pôsobia ešte na ďalších štyroch univerzitách.



Okrem výučby (vrátane vedenia diplomových prác a doktorandov) sú štyria pracovníci členmi spoločných odborových komisií pre doktorandské štúdium a dvaja sú členmi vedeckých rád univerzít.

### **Edičná činnosť**

Sociologický ústav je editorom časopisu SOCIOLÓGIA – Slovak Sociological Review. Časopis vychádza ročne 6 krát, pričom 2 čísla sú vydávané v anglickom jazyku. Časopis vychádza od roku 1968. Od roku 1994 je časopis citovaný v Sociological Abstracts a v Current Contents a indexovaný v Institute of Scientific Information (ISI). Časopis má redakčnú radu a redakčný kruh, ktorý zahŕňa veľké množstvo osobností. Redakcia má aj okruh tzv. Editorial Advisers, v ktorom pôsobia významné osobnosti zo zahraničia. Náklad časopisu sa pohybuje v intervale 350 – 400 exemplárov. Každý príspevok prechádza náročným oponentským konaním. Redakcia pri výbere dbá, aby teoretické spracovanie uverejňovaných príspevkov odrážalo najnovšie trendy v sociologickom myslení v Európe i vo svete a zohľadňovalo existujúci fond poznania a domáci výskum. V poslednom období bol zaznamenaný mimoriadne veľký záujem autorov jednak zo Slovenska ale aj zo zahraničia o publikovanie v časopise. Časopis je prezentovaný aj on-line a je prístupný z web stránky SAV ako aj z web stránky Sociologického ústavu. V uplynulom období sme boli vyzvaní elektronickými databázami EBSCO a SCOPUS o sprístupnenie časopisu v týchto databázach, čo sa aj uskutočnilo. Tento krok vnímame ako uznanie kvality časopisu a zároveň aj ako priestor na jeho lepší prienik do zahraničia.

### **Personálny rozvoj**

Personálny rozvoj ústavu sa v období uplynulých štyroch rokov niesol v znamení výrazného omladzovania kolektívu pracovníkov ústavu. Na základe konkurzu boli prijatí piati noví odborní pracovníci, prevažne čerství absolventi. Takto došlo k výraznému omladeniu, avšak zároveň sa tak znížil podiel vedeckých pracovníkov ústavu. Všetci noví pracovníci sú v externej vedeckej príprave na školiacich pracoviskách nielen na Slovensku ale aj v zahraničí (Česká republika, Poľsko). V každom prípade sa jedná o perspektívnych vedeckých pracovníkov, čo zakladá dobré predpoklady pre personálny rozvoj ústavu do budúcnosti. Na druhej strane však vzhľadom na ich malé profesionálne skúsenosti nemožno očakávať, že ich okamžité pracovné výsledky budú porovnateľné s výsledkami starších vedeckých pracovníkov.

V roku 2006 jeden pracovník ústavu obhájil svoju doktorandskú prácu (R. Klobucký). Dvaja pracovníci majú hodnosť hosťujúceho docenta (P. Gajdoš, M. Čambáliková).

Doteraz nevyriešeným problémom zostáva akreditácia ústavu na doktorandské štúdium, pretože ústav nemá pracovníkov s požadovanou hodnosťou doktora vied. O tom, že tento problém má aj širšie súvislosti, ktoré prekračujú rámec ústavu svedčí aj to, že od r. 1989 nefunguje, resp. nebola zriadená komisia pre udeľovanie hodnosti doktora vied v odbore sociológia a táto vedecká hodnosť nebola ani nikomu udelená. Nepriaznivú situáciu potvrdzuje aj to, že v súčasnosti je na celom Slovensku iba jeden profesor a jedna profesorka v odbore sociológia. Na ústave je už dostatok vyzretých vedeckých osobností, ktoré naplňajú kritériá na získanie hodnosti doktora vied.

## **3. Koncepcia aktivít výskumu a vývoja organizácie na ďalšie štyri roky (max. 5 strán)**

### **i. Súčasný stav poznania a výskumu v danej oblasti z národného a medzinárodného hľadiska**

Rozsah problémov, ktoré historicky i aktuálne sociológia skúma, je obrovský. Sociológia je multiparadigmálna disciplína. Preto skôr než skúmanými problémami sú jednotlivé sociologické pracoviská definované dominantnými prístupmi a metódami. Najznámejšie univerzitné sociologické centrá sa profilujú svojimi tradíciami odvodenými od vynikajúcich osobností tam pôsobiacich, od niektorej dlhšie preferovanej paradigmy a tradičného okruhu problémov, ku ktorým sa vzťahujú.

Sociologický ústav SAV sa nemôže oprieť o takúto tradíciu, od svojho vzniku sa ale jasne profiluje ako jedno z dvoch rozhodujúcich pracovísk v tejto disciplíne na Slovensku pokiaľ ide o základný výskum.<sup>2</sup> V slovenskej histórii nedávnych desaťročí si nadpriemerné uznanie získali niektoré komunity odvetvových sociológov zaoberajúcich sa urbanizmom a sídlami, prípadne tiež rodinou.

## ii. Úloha a význam organizácie v rámci výskumu v danej oblasti

Sociologický ústav SAV sa zameriava na projekty v oblastiach regionálnych disparít, sociálnej štruktúry, občianskej spoločnosti a občianstva, vyjednávania medzi sociálnymi partnermi, sociálnej exklúzie, zaoberá sa demografickými otázkami s dôrazom na rodinu, migráciou, rodovou (gender) problematikou vo vedeckej komunite, sociológiou sídel a problémami vidieka, voličským správaním, výskumom hodnotových orientácií, kolektívnych identít a sociálnych štiepení slovenskej spoločnosti, problematikou narkomanstva a iných substanciálnych závislostí, predhistóriou sociologického myslenia, ako aj archiváciou sociálnych dát.

Aj keď výskumných tém je mnoho, nie sú pritom fragmentované, ale gravitujú k menšiemu počtu všeobecnejších problémov: sociálne nerovnosti, občianska spoločnosť, sociálna participácia, sociálne problémy, archivácia sociálnych dát.

Z dôvodu malého počtu výskumníkov je aj uvedený značný rozsah výskumných tém stále menší, než sa rieši v európskej a svetovej sociológii. Podobne ako v svetovej sociológii, aj na pracovisku SAV prevláda intelektuálna diverzita, rozmanitosť využívaných metód a multiparadigmálnosť (verejná sociológia, kultúrna paradigma, výskum tzv. nových aktérov a hnutí, inštitucionálna paradigma a pod.).

Výskumné témy odrážajú tak trendy vo svetovej sociológii, ako aj súvislosti procesov, ktoré boli donedávna charakterizované ako transformačné.

Problematika nových spoločenských aktérov a občianskej spoločnosti sa tesne prelína s výskumom sociálnej stratifikácie a sociálnych nerovností a s problematikou skupinových a kolektívnych identít. Výskum v tejto oblasti sa zameriava na otázky vytvárania a udržiavania (tiež však degradácie) skupinových identít a ich funkcií pri mobilizácii kolektívneho konania a presadzovaní skupinových záujmov. Jeho súčasťou je aj skúmanie mechanizmov vytvárania a udržiavania spoločenskej dôvery ako predpokladu medziskupinovej kooperácie a spoločenskej súdržnosti. Keďže masové médiá sú kľúčovým priestorom pre spoločenskú legitimizáciu a aj degradovanie názorov, presvedčení a individuálnych či skupinových identít, dôležitým rozmerom je analýza spoločenského (masmediálneho) diskurzu. Popri mediálnediskurznom rozmere jednotlivých tém sa vo väčšom rozsahu stáva predmetom skúmania aj ich politicko-právna regulácia, t.j. skúmanie vytvárania a zmien sociálnych a iných politík. Zvlášť výrazné je to vo výskume spoločenských nerovností, chudoby, občianskej spoločnosti. Dopĺňanie výskumných tém o výskum médií a analýzu príslušnej legislatívy sa stáva priam metodologickým programom, predstavuje dôležitý trend.

Popri udržiavaní kontaktov so svetovou sociológiou (sledovanie vývoja, literatúra, priama kooperácia) sa od sociológov dôrazne očakávajú (aj) otázky a odpovede vzťahujúce sa k „národným“ konfiguráciám problémov. Dobiehanie nášho historického zaostávania sa deje v podmienkach malej spoločnosti, kde je neveliká pravdepodobnosť dostatočnej delby práce, o to väčšia je „rozptýlená vyťaženosť“. Viaceré mimoakademické sociologické pracoviská boli zrušené a akademickí sociológovia stratili možnosť opierať sa pri práci (aj) o ich produkty, sekundárnu analýzu musia vo viacerých prípadoch nahradiť primárnou. Možnosť dostatočnej delby práce a nevyhnutnej „nadprahovej“ podpory ambicióznějších projektov sa spomedzi malých krajín deje len v tých strategicky orientovaných, s vyústením do veľkorysosti v podporovaní (napr. Slovinsko).

Základným referenčným rámcom sú pre nás najmä bohato štrukturované sociológie americká a britská. Aj pri nízkej miere priamej spolupráce v týchto prípadoch konvergujeme metodologicky a tiež teoretickými predpokladmi. Unikátnejšie sú inšpirácie japonskou sociológiou, tak ako je sprostredkovaná japonskými sociológmi iniciujúcimi spoločné výskumy

<sup>2</sup> Ďalším pracoviskom je Katedra sociológie FF UK v Bratislave.

s tímom z nášho pracoviska. Najbezprostrednejšie sa porovnávame so sociológiou českou, poľskou, maďarskou a rakúskou, kde literárne i priame kontakty s českými a poľskými sociológmi sú intenzívnejšie než s inými. Sociologický ústav SAV spolu s Katedrou sociológie FF UK predstavujú hlavné akademické sociologické pracoviská na Slovensku a usilujú sa držať krok s historicky silnejšími partnermi. Vo viacerých oblastiach je pritom úroveň porovnateľná, aj keď poznačená našimi menšími kapacitami a menej rozvinutou del'bou práce.

Špecifickou oblasťou sú medzinárodné komparatívne výskumy, viaceré z nich sú pritom longitudinálne a priťahujú dlhodobú pozornosť. Aj keď možnosť ovplyvňovať koncepciu takýchto výskumov je pomerne malá, cenné sú poznatky z aplikácie výskumnej metodiky na národnej úrovni ktoré napomáhajú zvyšovať metodologický štandard „domácich“ výskumov. Významný je tiež prístup do komparatívnych medzinárodných databáz.

Ešte iný rozmer predstavujú experti organizovaní Európskou komisiou pre analýzy a reflexie existujúcich, ako aj do úvahy prichádzajúcich politík.

Na opačnej strane je téma predhistórie slovenskej sociológie, orientovaná výrazne na Slovensko. Prednostne slovenskými skutočnosťami a problémami sa ale zaoberajú aj ďalšie projekty, opierajúce sa pritom o fond poznatkov svetovej sociológie.

Dôraz spočíva na základnom výskume, nezriedkavé sú však tiež aplikované projekty. Dobrým príkladom prepojenia bol výskum regionálnych disparít, typológie regiónov a regionálnych politík.

Niektoré témy sú špecificky národné (napr. predhistória slovenskej sociológie), iné sú univerzálnejšie, aj tie sú však robené najmä na slovenských dátach. Väčšina z týchto projektov je na špičkovej národnej úrovni (ako o tom svedčí napr. úspešnosť vo finančne poddimenzovanej, ale korektnej grantovej agentúre VEGA) a viaceré sú porovnateľné s európskou úrovňou (napr. výskum regionálnych disparít, sociológia sídel).

Pracovníci najčastejšie publikujú v neperiodických monografiách a zborníkoch, potom tiež v karentovanom časopise Sociológia, pomerne časté sú výstupy formou výskumnej správy.

### iii. Hlavné ciele koncepcie

Množstvo skúmaných problémov, tém a prístupov pri malom počte výskumníkov by mohlo hroziť fragmentovanosťou, pokiaľ by sa zrútili „hyperlinky“ na všeobecnejšie orientácie (sociálne nerovnosti, občianska spoločnosť a iné, už spomínané). Bez redukovania plurality tém zamýšľame cielene posilňovať ich gravitáciu k všeobecnejším orientáciám, najmä k výskumu sociálnych nerovností. Prirodzeným, a preto žiadúcim prostriedkom integrácie by mohlo byť napísanie širšej monografie a/alebo zoskupovanie výskumníkov okolo prirodzených výskumníckych lídrov v tejto problematike.

Parciálne ciele koncepcie vývinu do ďalšieho obdobia:

- Zvýšiť gravitáciu tém k menšiemu počtu všeobecnejších výskumných okruhov
- Zvýšiť počet vedeckých pracovníkov
- Získať kapacitu formálne nevyhnutnú pre garantovanie doktorandského štúdia
- Posilniť pripravenosť na štatisticky pokročilejšie analýzy
- Posilniť medzinárodné kooperácie
- Rozšíriť finančnú kapacitu pre zapojenie mladých sociológov z externého prostredia do projektov
- Zvýšiť medzinárodné mobility, najmä mladých pracovníkov
- Pri celkovom tlaku na rozširovanie aplikovaných výskumov udržať vyvážený pomer medzi základným a aplikovaným výskumom
- Posilniť aktivity pri usporadúvaní vedeckých konferencií a workshopov
- Podporovať ďalšie budovanie archívu sociálnych dát
- Rozvíjať vydávaný časopis Sociológia – Slovak Sociological Review
- Posilniť publikovanie v karentovaných časopisoch a tvorbu zásadnejších monografií

### iv. Navrhované stratégie a metódy na dosiahnutie cieľov, časový harmonogram

- Osobné atestácie a úlohy pracovníkom s termínmi úloh

- Posilniť celoústavné odborné diskusie k problematike riešených projektov
- Zvýšiť kvalifikačnú úroveň pracovníkov, v prípade možnosti aj prijatím nových pracovníkov, aby sa dosiahla vyrovnanejšia veková štruktúra (absencia strednej generácie)
- Zahraničné študijné pobyty pre mladých pracovníkov
- Hľadať možnosti financovanie projektov umožňujúcich zapojenie ďalších, externých, obzvlášť mladých pracovníkov
- Racionalizovať nebezpečne expandujúce sebaevaluačné aktivity a vytvoriť väčšiu kapacitu pre čítanie a štúdium.

Prvé dva ciele ležia na najbližšom časovom horizonte, ostatné sú dlhodobejšie a sami by sme uvítali, ak by viedli k pozitívnym zmenám do ďalšej akreditácie pracoviska.

### **III. Parciálne indikátory hlavných aktivít výskumu a vývoja:**

#### **1. Vedecký výstup**

**i. Zoznam vybraných monografií, zborníkov, vedeckých článkov atď., dokumentujúcich najvýznamnejšie výsledky základného výskumu. Celkový počet uvedených výstupov za hodnotené obdobie by nemal prekročiť priemerný počet výskumných pracovníkov**

BÚZIK, B.-Laiferová, E.: In Search of Its Own Identity: A Decade of Slovak Sociology. In Keen, M.F.-Mucha, J.: *Sociology in Central and Eastern Europe. Transformation at the Dawn of a New Millenium*. London: Praeger Wetsport, 2003, p. 153-163. 0-313-31802-6.

ČAMBÁLIKOVÁ, M.: Dual identity and/or „bread and butter“: electronics industry workers in Slovakia 1995-2000. In Smith, S. /ed./: *Local Communities and post-communist transformation*. London: Routledge, 2003, p. 105-126.

KRIVÝ, V. Slovensko: Prvé voľby do Európskeho parlamentu. In Dančák, B.-Fiala, P.-Hloušek, V. /eds./ *Evropeizace. Nová téma politologického výskumu*. Brno: Masarykova Univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2005, s. 175-190. 80-210-3865-9

KRIVÝ, V. Tożsamości zbiorowe we współczesnej Słowacji. In Purchla, J.-Vášaryová, M. /eds./ *Kim sa Slowacy? Historia-Kultura-Tożsamość*. Kraków: MCKK, 2005, p. 67-89. 83-89273-22-5

KUSÁ, Z. Referendum in Slovakia. In De Waele, J.-M. /ed./ *European Union Accession Referendums*. Bruxelles: Editions de l'Université Brusells, 2005, p. 113-138. 2-8004-1349-2

KRIVÝ, V.: Election Results and Trends. In Mesežnikov, G. - Gyárfasová, O. - Kollár, M.-Nicholson, T. /eds./: *Slovak Election 2002. Results, Implications, Context*. Bratislava: Institute for Public Affairs, 2003, p. 63-112. 80-88935-51-2

KUSÁ, Z. Základné témy politického života a verejná mienka. In Rolková, N. /ed./ *Desaťročie Slovenskej republiky*. Martin: MS, 2004, s. 154-171. 80-7090-763-0

KRIVÝ, V. Politické orientácie obyvateľov a hlavné deliace línie. In Szomolányi, S. /ed./ *Spoločnosť a politika na slovensku. cesty k stabilite 1989-2004*. Bratislava: UK, 2005, s. 84-107. 80-223-2077-3

KRIVÝ, V. Parlamentné voľby 2006: staré a nové vzorce rozdelení voličských hlasov. In Mesežnikov, G.-Gyárfášová, O.-Kollár, M. /eds./ *Slovenské voľby 2006. Výsledky, príčiny, súvislosti*. Bratislava: Inštitút pre verejné otázky, 2006, s. 143-205. 80-88935-90-3

ČAMBÁLIKOVÁ, M.: Začlenenie a vylúčenie v období transformácie a integrácie. In *Sociológia*. Roč. 35, 2003, č. 4, s. 285-306.

- KUSÁ,Z.: Rašomon v skúmaní prípadov. In *Sociológia*. Roč. 35, 2003, č. 1, s. 53-68.
- PISCOVÁ,M.: Gender in Science-Women in Science in Slovakia. In *Sociologia – Slovak Sociological Review*. Vol. 35, 2003, No. 6, pp. 579-598.
- KLOBUCKÝ,R.-STRAPCOVÁ,K. Knowledge Utilization in Public Policy: the Case of Roma Population Research in Slovakia. In *International Social Science Journal*, vol. 56, issue 1 (2004), pp. 65-84
- KLOCOKOVÁ,J. Domáce práce z perspektívy symbolických funkcií a sociálnych významov. In *Sociológia*. Roč. 36, č. 5, 2004, s. 455-472.
- BAHNA,M. Latentná ekonomika kultúrnej výmeny au pair. In *Sociológia*. Roč. 37, č. 5, 2005, s. 449-474.
- KLOBUCKÝ,R. Metodologické problémy skúmania histórie slovenskej sociológie. In *Sociológia*. Roč. 37, č. 2, 2005, s. 177-196.
- STRAPCOVÁ,K. Percepcia nerovností a príčin chudoby na Slovensku. In *Sociológia*. Roč. 37, č. 5, 2005, s. 419-448.
- TÍŽIK,M.-BAHNA,M. Slovenský archív sociálnych dát SASD – možnosti infraštruktúry pre výskum v sociálnych vedách. In *Sociológia*. Roč. 38, č. 5, 2006, s. 415-453. (0,195-IF2005)
- FINDOR,A. Transforming History into Nature: Analysing Slovak National Mythology In Rotholz, W. /ed./ *Political Culture in the Baltic Sea Region and in Eastern Europe*. Aland-Verlag: Academia, 2003, pp. 115-123.
- FALŤAN,L.-Pašiak,J. /eds./ *Regionálny rozvoj Slovenska. Východiská a súčasný stav*. Bratislava: Sociologický ústav SAV, 2004. 88 s. 80-85544-35-0
- GAJDOŠ,P. Typológia regionálnej diferenciacie v slovenských podmienkach. Bratislava: Sociologický ústav SAV, 2004. 141 s.
- Ira,V.-Pašiak,J.-FALŤAN,L.-GAJDOŠ,P. /eds./ *Podoby regionálnych odlišností. Prípady vybraných okresov*. Bratislava: SÚ SAV, 2005. 400 s. 80-85544-39-3
- PISCOVÁ, M. /ed./ *Ženy vo vede, alebo deravé potrubie*. SÚ SAV, Bratislava, 2004
- KUSÁ,Z., Džambazovič, R. /eds./ *Chudoba v slovenskej spoločnosti a vzťah slovenskej spoločnosti k chudobe*. NK UNESCO MOST a Sociologický ústav SAV, Bratislava 2006

## ii. Zoznam iných osobitne významných vedeckých výstupov organizácie

[1]Z hľadiska rozvoja a zaradenia sociológie na Slovensku do medzinárodného kontextu považujeme za mimoriadne významný fakt, že Sociologický ústav je vydavateľom časopisu *Sociológia*, ktorý ako jeden z mála časopisov z oblasti spoločenských vied je evidovaný v databázach Current Contents nepretržite od roku 1994. Významné je aj to, že časopis poskytuje platformu aj pre príbuzné vedné disciplíny.

[2] Príprava a realizácia mobilnej expozície o najdôležitejších výsledkoch z výskumov realizovaných na SÚ SAV. Expozícia bola prvýkrát využitá pri príležitosti Dňa otvorených dverí ústavu dňa 22.11.2006 (organizovaný v rámci Európskeho týždňa vedy)

## iii. Tabuľka vedeckých výstupov

V tabuľke **Vedecké výstupy** sa uvádza počet výstupov v jednotlivých kategóriách, tento počet vydelený prepočítaným stavom výskumných pracovníkov organizácie na plný ekvivalent pracovného času (FTE) z tabuľky **Výskumní pracovníci** a sumou mzdových prostriedkov (MP) z tabuľky **Mzdové prostriedky**.

Vedecké výstupy	2003			2004			2005			2006			Spolu			
	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Priemer na 1 rok	Priemer na 1 rok / FTE	Priemer na 1 rok / MP
Kniž. monografie vydané v zahraničí	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,0	0,00	0,00
Kniž. monografie vydané na Slovensku*	1	0,05	0,16	9	0,49	1,43	4	0,22	0,62	12	0,76	1,83	26	6,5	0,36	1,01
Kapitoly v kniž. mon. vydaných v zahraničí	5	0,26	0,79	6	0,32	0,95	4	0,22	0,62	7	0,44	1,07	22	5,5	0,31	0,86
Kapitoly v kniž. mon. vydaných na Slovensku	16	0,85	2,54	10	0,54	1,58	16	0,87	2,46	49	3,10	7,48	91	22,8	1,27	3,55
Vedecké práce v časopisoch CC	6	0,32	0,95	7	0,38	1,11	4	0,22	0,62	7	0,44	1,07	24	6,0	0,34	0,94
Vedecké práce v časopisoch v iných databázach	7	0,37	1,11	4	0,22	0,63	15	0,82	2,31	3	0,19	0,46	29	7,3	0,41	1,13
Vedecké práce v iných časopisoch	5	0,26	0,79	6	0,32	0,95	5	0,27	0,77	3	0,19	0,46	19	4,8	0,27	0,74
Príspevky v zborníkoch z medzinár. konferencií	8	0,42	1,27	3	0,16	0,48	6	0,33	0,92	4	0,25	0,61	21	5,3	0,29	0,82
Príspevky v zborníkoch z domácich konferencií	13	0,69	2,07	16	0,86	2,53	13	0,71	2,00	10	0,63	1,53	52	13,0	0,73	2,03
Aktívna účasť na medzinár. konferenciách	17	0,90	2,70	37	2,00	5,86	21	1,14	3,23	34	2,15	5,19	109	27,3	1,52	4,25
Aktívna účasť na domácich konferenciách	18	0,95	2,86	28	1,51	4,43	34	1,85	5,23	51	3,23	7,79	131	32,8	1,83	5,11

\*Poznámka: V údají o knižných monografiách vydaných na Slovensku sú obsiahnuté aj pramenné publikácie z realizovaných výskumov

iv. Renormalizované publikácie<sup>3</sup>v. Počet normovaných rukopisných strán<sup>4</sup>

Počet normostrán	2003			2004			2005			2006		
	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP
Počet	1494	79,0	237,4	2776	150,1	392,5	2290	124,5	352,3	4625	292,7	706,2

## vi. Zoznam patentov a patentových prihlášok

## vii. Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky k vedeckým výstupom organizácie

Uvádzané tabuľky o normostranách na 1 výskumného pracovníka neodrážajú kvalitatívnu náročnosť textov. Najmä projekty o regionálnom rozvoji často obsahujú ako výsledok skúmania veľké množstvo rôzne štruktúrovaných mapových výstupov, ktoré sú kvalitatívne mimoriadne náročné avšak požadovaný prepočet túto náročnosť neodráža. Pritom tieto mapové výstupy sú veľmi často využívané aj inými autormi. Súbor syntetických máp bol napríklad využitý v Atlase obyvateľstva Slovenska, ktorý vyšiel v roku 2006.

Pracovníci ústavu sa kontinuálne podieľajú na príprave hesiel do encyklopédie Beliana. Ústav je poverený koordináciou prípravy hesiel v odbore sociológia.

<sup>3</sup> Týka sa len 2. oddelenia vied SAV.

<sup>4</sup> Týka sa len 3. oddelenia vied SAV.

## 2. Ohlasy na vedecké výstupy

V tabuľke **Ohlasy** sa uvádzajú ohlasy na vedecké výstupy, ich podiel prepočítaným stavom výskumných pracovníkov organizácie na plný ekvivalent pracovného času (FTE) z tabuľky **Výskumní pracovníci** a sumou mzdových prostriedkov (MP) z tabuľky **Mzdové prostriedky**.

Ohlasy	2002			2003			2004			2005			Spolu			
	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet	Počet / FTE	Počet / MP
Web of Science	19	1,0	3,0	33	1,8	5,2	32	1,7	4,9	22	1,4	3,4	106	26,5	1,5	4,1
(uved'te databázu 1 - CC)	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
(uved'te databázu 2 - iné)	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
v monografiách, zborníkoch z konf. a i. publ. v zahr.	7	0,4	1,1	21	1,1	3,3	12	0,7	1,8	4	0,3	0,6	44	11,0	0,6	1,7
v monografiách, zborníkoch z konf. a i. publ. na Slovensku	25	1,3	4,0	32	1,7	5,1	8	0,4	1,2	29	1,8	4,4	94	23,5	1,3	3,7

### i. Zoznam 10-tich najcitovanejších prác a počet ich ohlasov za hodnotené obdobie

1. GAJDOŠ,P. Človek – spoločnosť – prostredie: Priestorová sociológia. Bratislava: SÚ SAV, 2002. 374 s. 80-855444-15-6 **10 ohlasov**
2. KRIVÝ,V. Politické orientácie na Slovensku – skupinové profily. Bratislava: Inštitút pre verejné otázky, 2000. 101 s. 80-88935-14-8 **9 ohlasov**
3. KRIVÝ,V.-Feglová,V.-Balko,D. Slovensko a jeho regióny. Sociokultúrne súvislosti volebného správania. Bratislava: Nadácia Médiá, 1996. 414 s. 80-967525-1-0 **9 ohlasov**
4. FALŤAN,L.-GAJDOŠ,P.-Pašiak,J. Sociálna marginalita území Slovenska. Bratislava: S.P.A.C.E., 1995. 223 s. 80-967403-1-8 **8 ohlasov**
5. Gyárfášová,O.-KRIVÝ,V.-Velšic,M. Krajina v pohybe. Správa o politických názoroch a hodnotách ľudí na Slovensku. Bratislava: Inštitút pre verejné otázky, 2001. 414 s. 80-88935-24-5 **4 ohlasy**
6. GAJDOŠ,P. K vybraným problémom transformácie sociálno-priestorovej situácie Slovenska. In Sociológia. Roč.33, č. 2, 2001,s. 185-206. 0049-1225 **3 ohlasy**
7. KRIVÝ,V. Čo prezrádzajú volebné výsledky? Parlamentné voľby 1992-1998. Bratislava: Inštitút pre verejné otázky, 1999. 131 s. 80-88935-07-5 **3 ohlasy**
8. KRIVÝ,V. Regionálne voľby 2001 – analýza výsledkov. In Mesežnikov,G.-Nižňanský,V. /eds./ Reforma verejnej správy na Slovensku 1998-2002. Bratislava: Inštitút pre verejné otázky, 2002, s. 201-249. 80-88935-30-X **3 ohlasy**
9. KUSÁ,Z. Nechcená kontinuita. In Turčan,L. - Laiferová,E. /eds./ O kontinuitu a modernu. Bratislava: SÚ SAV, 1997, s. 155-159. 80-85544-11-3 **3 ohlasy**
10. BÚZIK,B. Od kritiky teórie k empirizmu. In Turčan,L.-Laiferová,E. /eds./ O kontinuitu a modernu. Bratislava: SÚ SAV, 1997, s. 19-30. 80-85544-11-3 **2 ohlasy**



ii. Zoznam najviac citovaných autorov z organizácie (max. 10% výskumných pracovníkov) a počet ich ohlasov za hodnotené obdobie

KRIVÝ, Vladimír	75 ohlasov	PISCOVÁ, Magdalena	19 ohlasov
KUSÁ, Zuzana	40 ohlasov	FALŤAN, Ľubomír	15 ohlasov
GAJDOŠ, Peter	39 ohlasov		
ČAMBÁLIKOVÁ, Monika	20 ohlasov		
MACHÁČEK, Ladislav	19 ohlasov		

iii. Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky k ohlasom

3. Vedecké postavenie organizácie v národnom a medzinárodnom kontexte

- **Medzinárodné postavenie organizácie/postavenie v rámci Európy**
- i. **Zoznam najvýznamnejších aktivít výskumu a vývoja dokumentujúcich medzinárodné postavenie organizácie v danej oblasti výskumu, vrátane projektov (podrobné údaje o projektoch sa uvedú v rámci parciálneho indikátora 4). Kolektívne členstvo v medzinárodných vedeckých organizáciách s dôrazom na európsky výskumný priestor**

- [1] Ústav je garantom účasti SR v programe ISSP – International Social Science Programme.  
 [2] Ústav je garantom účasti SR v programe European Values Study (koordinátor: Tilburg University)  
 [3] Ústav je hosťiteľom Slovenskej sociologickej spoločnosti pri SAV, ktorá je národnou vedeckou spoločnosťou s členstvom v International Sociological Association  
 [4] Sociologický ústav je hosťiteľom Národného komitétu UNESCO – Program MOST.  
 [5] Sociologický ústav je vydavateľ časopisu Sociológia a Slovak Sociological Review.  
 [6] Silné personálne zastúpenie vo vyžiadanych hodnotiteľských a expertných činnostiach (Grantová agentúra ČR, VEGA)  
 [7] Dlhodobá účasť v 5. Rámcovom programe EÚ.  
 [8] Spolupráca a dohoda s CHUO University Tokyo, Japonsko

**Spolupráca na medzinárodných projektoch**

- 1. Orientácie mladých mužov a žien k občianstvu a európskej identite** (Orientations of Young Men and Young Women to Citizenship and European Identity) Projekt V. Rámcového programu HPSE-CT-2001-00077 Hlavný koordinátor: Lynne Jamiesson, Edinburgh University, Projektový manažér pre SR a ČR: **L. MACHÁČEK** (2001– 2004)
- 2. Mládež a európska identita** (Youth and European Identity) Projekt V. Rámcového programu IHP 1999/SERD-2000-00260 Hlavný koordinátor: Lynne Jamiesson, Edinburgh University, Projektový manažér pre SR a ČR: **L. MACHÁČEK** (2001– 2004)
- 3. Komparatívne štúdie malého a stredného podnikania** (Comparative SME's Studies) Projekt v rámci Programu Leonardo Evidenčné číslo projektu: HU/03/C/F/RF/-93750, hlavný koordinátor: Czaba Mako, Maďarsko vedúci projektu v SR : **FALŤAN, Ľ.** (2003 – 2005)
- 4. Štúdie implementácie pracovných smerníc v rozšírenej Európskej únii.** (Studies on the Implementation of Labour Law Directives in the Enlarged European Union) Evidenčné číslo projektu: VT/2005/008, vedúci projektu: R. Rodriguez Contreras - Labour Asociados SLL, Madrid (v SR **ČAMBÁLIKOVÁ, M.** - Sociologický ústav SAV) (2005 - 2007)  
Zúčastnené štáty: 25 krajín EÚ.

**5. Evaluation of Mainstreaming Social Inclusion** (Hodnotenie postavenia sociálnej inklúzie). TEP Evidenčné číslo projektu: VS/2005/0689 Vedúci projektu: Kevin Ó Kelley – Combat Poverty Agency Ireland, coordinator projektu v SR: **Z. KUSÁ** (1.7.2005 – 31.6.2006)

**Zoznam medzinárodných konferencií organizovaných alebo spoluorganizovaných organizáciou**

[1] Česko – slovenské sociologické dni (v spolupráci so SÚ AVČR) Praha 10.-12.5.2004

ii. **Zoznam medzinárodných časopisov vydávaných organizáciou**

iii. **Zoznam vydaných zborníkov z medzinárodných vedeckých konferencií a ostatných vydaných zborníkov**

• **NÁRODNÉ POSTAVENIE ORGANIZÁCIE**

IV. **ZOZNAM NAJVÝZNAMNEJŠÍCH DOMÁCICH PROJEKTOV** (Centrá excelentnosti, Národné referenčné laboratóriá, Agentúra na podporu výskumu a vývoja APVV/APVT, Štátne programy výskumu a vývoja, Vedecká grantová agentúra MŠ SR a SAV VEGA, a iné)

Centrá excelentnosti

**Kolektívne identity v moderných spoločnostiach. Región strednej Európy (procesy)** (Collective Identities in Modern Societies. Region of Central Europe (Processes) Vedúci projektu: Eva Krekovičová – Etnologický ústav SAV Nositeľ projektu: Centrum excelentnosti pri Etnografickom ústave SAV Spoluriešitelia: **KRIVÝ, V – FINDOR, A.**, Sociologický ústav SAV (2003 – 2005)

**Centrum, mediálnej kultúry** (Centre of Media Culture) Vedúci projektu: **PISCOVÁ, M.** (1.1.2005 – 31.12.2005) Evidenčné číslo projektu: III/2/2005

Priestorová sociológia, problematika sídiel a regionálny rozvoj

**Regionálna diferenciácia, regionálny rozvoj v Slovenskej republike v kontexte integračných dosahov** (Regional Differentiation, Regional Development in Slovak Republic in Context of Integration) Projekt Štátneho programu vedy a výskumu. Evidenčné číslo projektu: 2003 SP 51/028 06 00/028 06, vedúci projektu: **FALŤAN, Ľ.** (2002 – 2005)

**Transformačné dopady na potenciálové disponibility sídiel a ich spoločenstiev na Slovensku** (Transformation Impacts on Developmental Disponibilities of the Settlements and their Communities in Slovakia) Projekt VEGA., vedúci projektu: **GAJDOŠ, P.** (2002-2004)

**Fenomén sídelno-priestorovej identity v multietnickom prostredí** (The Phenomenon of Residential – Spatial Identity in the Multiethnic Environment) Projekt VEGA, vedúci projektu: **FALŤAN, Ľ.** (2003-2005)

**Mesto v kontextoch sociálnej a sociálno-priestorovej transformácie slovenskej spoločnosti** (The Town in the Contexts of Social and Social-Spatial Transformations of the Slovak Society) Projekt VEGA, vedúci projektu: **GAJDOŠ, P.** (2005–2007)

**Sídelný a regionálny rozvoj.** (Development of Settlements and Regions) Čiastková úloha Prognózy rozvoja a využívania vedy a techniky do r. 2015 (Development and Utilisation of Science and Technology in Slovakia in Period up to 2015) **Projekt Štátneho programu vedy a výskumu. Evidenčné číslo projektu:** 2003 SP 51/028 07 00/028 07 01 Nositeľ

projektu: Prognostický ústav SAV. Téma: Vedúci čiastkovej úlohy: **GAJDOŠ, P.** – Sociologický ústav SAV (2003- 2004).

#### Spoločenské rozvrstvenie a nerovnosti

**Triedy a stratifikácia v sociálnej zmene Slovenska** (Class and Stratification in Social Change of Slovakia) (Vedúci projektu: **BÚZIK, B.**) (2002–2004)

**Meniace sa alebo miznúce triedy? Triedna štruktúra a sociálna stratifikácia na Slovensku na prelome tisícročia** (Changing or Waning Class? Class Structure or Social Stratification in Slovakia around the Turn of Millenium.) projekt VEGA, vedúci projektu: **BÚZIK, B.** (2005 – 2007)

#### Občianska spoločnosť

**Občania SR v kontexte integrujúcej sa Európy** (Citizens of Slovak Republic in the Context of European Integration) Projekt VEGA, vedúca projektu: **ČAMBÁLIKOVÁ, M.** (2003–2005)

**Agenda, stratégia a identita sociálnych hnutí na Slovensku: kontinuita a zmena.** (Agenda, Strategy and Identity of Social Movements in Slovakia: Continuity and Change) Projekt VEGA Vedúci projektu: **ČAMBÁLIKOVÁ, M.** (2006 –2008)

#### Vzorce voličského správania

**Sociálne a kultúrne faktory politických orientácií a volebného správania na Slovensku** (Social and Cultural Factors of Political Orientations and Electoral Behaviour in Slovakia) Projekt VEGA, vedúci projektu: **KRIVÝ, V.** (2002-2004)

**Podmienenosť regionálneho voličského správania na Slovensku.** (Conditionality of Regional Voting Behaviour in Slovakia) Projekt VEGA, vedúci projektu: **KRIVÝ, V.** (2006 – 2008)

#### Sociológia demografického správania, rodiny a rodu

**Systémové a kultúrne limity transformácie rodiny a genderových rolí.** (Systemic and Cultural Determinants and Limits of Family Transformation and Gender Role Attitudes) Projekt VEGA Vedúci projektu: **PISCOVÁ, M.** (2002 – 2004)

**Slovensko na ceste k rodovej rovnosti** (Slovakia on the way to gender equality) Projekt EQUAL 81/04-1/33 – 4.1, vedúci projektu za SÚ SAV: **PISCOVÁ, M.** (1.6.2005 – 31.12.2006)

**Súčasná rodina v kontexte spoločenskej a individuálnej transformácie** (Contemporary Family in the Frame of Societal and Individual Transformation) Projekt VEGA, vedúca projektu: **PISCOVÁ, M.** (2005 – 2007)

#### História slovenskej sociológie

**Storočie slovenskej sociológie (The Century of Slovak Sociology)** Projekt VEGA Vedúci projektu: **TURČAN, Ľ.** (2001 – 2003)

**Hlavné tendencie vývoja sociológie na Slovensku pred po r. 1948** (Principal Development Tendencies in Sociology Before and After 1948 in Slovakia) Projekt VEGA, vedúci projektu: **TURČAN, Ľ.** (2004–2006)

**Koncepcie národa, národností a nacionalizmu v dejinách slovenskej sociológie** (Conceptions of Nation, Nationalities and Ethnic Group and Nationalism in the History of Slovak Sociology). Čiastková úloha štátnej úlohy výskumu a vývoja **Národ, národnosti a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti** (Nation, Nationalities and Ethnic Group in the Transforming Society). Evidenčné číslo projektu: 2003 SP51/028 08 00/028 08 06, Nositeľ projektu: Spoločenskovedný ústav SAV, Košice, Vedúci projektu: Š. Šutaj – Spoločenskovedný ústav SAV, Košice, Vedúci čiastkovej úlohy: **TURČAN, Ľ.** (2003 – 2005)

iné projekty

**Slovenský archív sociálnych dát** (Slovak Social Data Archive) Projekt VEGA Vedúci projektu: **STRAPCOVÁ, K.** (2002 – 2004)

**Zoznam domácich vedeckých konferencií a vedeckých seminárov organizovaných alebo spoluorganizovaných organizáciou**

1. Euroregióny a regionálny rozvoj Slovenska v európskych integračných kontextoch. SÚ SAV, NK UNESCO MOST a Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR 27.-29.11.2003, Bratislava, počet účastníkov 55.

2. Ženy vo vede, alebo deravé potrubie. SÚ SAV, STU Bratislava, Centrum rodových štúdií pri FF UK, Jean Monet Chair pri UK. 19.10.2004, Bratislava počet účastníkov 30

3. Chudoba v slovenskej spoločnosti a vzťah slovenskej spoločnosti k chudobe UNESCO, FES, SÚ SAV 14-16.11.2005, Bratislava počet účastníkov 140

4. Tvár ako sociálny nástroj. Konferencia k životnému jubileu D. Alijevovej (23. 6. 2006) (SÚ SAV, SSS pri SAV), počet účastníkov 48

**1. ZOZNAM DOMÁCICH ČASOPISOV VYDÁVANÝCH ORGANIZÁCIOU**

1. Sociológia – Slovak Sociological Review
2. Sociologický zápisník (do r. 2004)

**2. ZOZNAM VYDANÝCH ZBORNÍKOV Z DOMÁCICH VEDECKÝCH KONFERENCIÍ**

1. Regionálny rozvoj Slovenska v európskych integračných kontextoch. (Editor: **FALŤAN, Ľ.**) NK UNESCO MOST a Sociologický ústav SAV, Bratislava 2004

2. Ženy vo vede, alebo deravé potrubie. (Editorka: **PISCOVÁ, M.**) SÚ SAV, Bratislava, 2004

3. Chudoba v slovenskej spoločnosti a vzťah slovenskej spoločnosti k chudobe. (Editori: **KUSÁ, Z.**, Džambazovič, R.) NK UNESCO MOST a Sociologický ústav SAV, Bratislava 2006

**• MEDZINÁRODNÉ POSTAVENIE VÝSKUMNÝCH PRACOVNÍKOV ORGANIZÁCIE/ POSTAVENIE V RÁMCI EURÓPY**

**Zoznam pozvaných/kľúčových prednášok na medzinárodných konferenciách (doložiť pozývacím listom alebo programom)**

Vzhľadom na nejednoznačnosť požadovaných kritérií výberu uvádzame tzv. širší výber výstupov a užší výber výstupov.

a) širší výber

**BAUSOVÁ, M.** Mení sa distribúcia kompetencií v slovenskej rodine? *Rodina včera, dnes, zajtra - Perspektívy rodovej problematiky* Viedeň, Univerzita, Bratislava: UK, 2.-3.4.2004. (Rakúsko)

**BAUSOVÁ, M.** Rola otca v súčasnej rodine. *Česko-slovenské sociologické dni*. SÚ AV ČR, Praha 10.-12.5.2004.

- BÚZIK, B.** Meniace sa alebo miznúce triedy? *Česko-slovenské sociologické dni*. SÚ AV ČR, Praha 10.-12.5.2004.
- ČAMBÁLIKOVÁ, M.** Sociálny dialóg a sociálne partnerstvo v SR: Stav, tendencie a perspektívy. *Česko-slovenské sociologické dni*. SÚ AV ČR, Praha 10.-12.5.2004
- ČAMBÁLIKOVÁ, M.** Odbory v globalizovanom svete. *Holandsko-slovenský seminar: Vzdelávanie funkcionárov odborov v období globalizácie*. Čalovo 27.-30.10.2004.
- ČAMBÁLIKOVÁ, M.** Podniková sociálna politika. *Holandsko-slovenský seminar: Vzdelávanie funkcionárov odborov v období globalizácie*. Čalovo 27.-30.10.2004.
- ČAMBÁLIKOVÁ, M.** Kvalita pracovného života na Slovensku. Medzinárodný seminár *Svět práce a kvalita života*. SÚ AV ČR, Praha 25.9.2006.
- ČAMBÁLIKOVÁ, M.** Aké dimenzie sleduje katalóg ústretovosti k rodine a rodovej rovnosti a v čom sú prínosom pre podnik? Medzinárodná konferencia *Prečo potrebujeme zamestnávateľov ústretových k rodine a rodovej rovnosti?* Bratislava 5.10.2006.
- ČAMBÁLIKOVÁ, M.** Rovnosť príležitostí, participácia a zosúladenie práce a rodiny – nová agenda „tradičných“ sociálnych partnerov na Slovensku? *Proměny participace v ČR v procesu evropeizace*. SÚ AV ČR, Praha 14.11.2006.
- FALŤAN, Ľ.:** Social Change and Inter-Ethnic Tolerance. *Logic and Practice for the Peaceful Coexistence of Different Ethnicities in Slovakia and the Surroundings*. Tokyo, Japan, 28.1.2003.
- FALŤAN, Ľ.** Regionálna sebaidentifikácia-na ceste k zániku či k renesancii? *Česko-slovenské sociologické dni*. SÚ AV ČR, Praha 10.-12.5.2004.
- FALŤAN, Ľ.** Socio-priestorové súvislosti konzumerizmu v post-komunistickom meste. Seminár *Trendy, problémy a aktéři sociálního a politického rozvoje obcí, měst a regiónu*, Praha, ČR, 26.-28.6.2004.
- FALŤAN, Ľ.** Sociálno-priestorové znaky regiónov obývaných goralmi na Slovensku /Sociologická reflexia/. *Medzinárodná konferencia Góry i góralszczyzna w dziejach i kulturze pogranicza Polsko-słowackiego*, Krakow-Nowy Targ-Bukowina Tatrzaska, Poľsko, 21.-24.10.2004.
- FALŤAN, Ľ.** Rola vedy a výskumu v regionálnom rozvoji. Konferencia *New Members - New Challenges for the European Regional Development Policy*. Košice, EF UPJŠ, Nový Smokovec - Vysoké Tatry, 27.-30.9.2005.
- FINDOR, A.** Mimo teórií nacionalizmu: Štruktúralno-konstruktivistický prístup. *Letné kolégium: Patriotismus-Nationalbewusstsein-europäische Identität*. Taliansko, Lovenjo di Menaggio, 9-13.6.2003.
- FINDOR, A.** Teórie nacionalizmu: hľadanie vhodných analytických kategórií. *2.medzinárodná konferencia Historické korene integrácie strednej Európy*. Smolenice 24.-26.11.2003.
- FINDOR, A.** National and European Identity. *Workshop European Identity*, SFGA, Goethe Inštitút, 28.10.2005.
- FINDOR, A.:** Representing unique and united Czechoslovak “nation” in history textbooks used in Slovakia (1918-1938). Konferencia *Conflict in Identities - Identities in Conflict*, Katedra sociológie FSS MU Brno, 19.-21.10.2006
- GAJDOŠ, P.** K sociálno-priestorovým problémom regionálneho rozvoja na Slovensku v transformačnom období. *Medzinárodná konferencia Regionálna geografia, regionálny rozvoj a integrácia do EÚ*. PFUK, Bratislava, 8.-10.9.2004.
- GAJDOŠ, P.** O regionálnej diferenciacii a regionálnom rozvoji s prihliadnutím na Košický samosprávny kraj. *Medzinárodná konferencia S3-Sharing Solutions on Structural Funds*. Košice, KSK, 8.-9.9.2005.
- GAJDOŠ, P.** Diferenciácia regionálneho rozvoja Slovenska a jej sociálno-priestorové súvislosti a dopady. Konferencia *New Members - New Challenges for the European Regional Development Policy*. Košice, EF UPJŠ, Nový Smokovec - Vysoké Tatry, 27.-30.9.2005.
- KLOBUCKÝ, R.-TURČAN, Ľ.:** Národná sebaidentifikácia a konštituovanie slovenskej sociológie. Medzinárodná Konferencia „*Historické korene integrácie strednej Európy. Hľadanie novej podoby strednej Európy /fenomén integrácie a dezintegrácie od osvietenstva po I.svetovú vojnu*“. Smolenice, Centrum pre Európsku politiku, 26.11.2003.

- KLOBUCKÝ,R.** „Využívanie vedeckých poznatkov vo verejnej politike na Slovensku: prípadové štúdie výskumov rómskej populácie“. Praha, *Česko-slovenské sociologické dni*, SÚ AV ČR, Praha, 10.-12.5.2004.
- KLOBUCKÝ,R.** Národná sebaidentifikácia ako kľúčový problém pri vzniku slovenskej sociológie. *Stretnutie mladých českých a slovenských vedeckých pracovníkov*.Třešť,14.-16.3.2005.
- KLOCOKOVÁ,J.** New Forms of engagement in civic life among young people brought by environmental movement. The role of environmental NGOs. *ESF-SCSS Exploratory Workshop: New Forms of Citizenship and Young Generations*. France, Strassbourg, 2.-4.10.2003.
- KLOCOKOVÁ,J.** Miera a formy občianskej participácie na Slovensku. *Stretnutie mladých českých a slovenských vedeckých pracovníkov*.Třešť,14.-16.3.2005.
- KLOCOKOVÁ, J.** EÚ ako rámec pre selektívne stratégie otvárania a uzatvárania verejnej diskusie o prírode zo strany environmentálnych skupín (pohľad zo Slovenska) Medzinárodná konferencia *Proměny participace v ČR v procesu evropeizace*. Praha, 14.11.2006.
- KOSTLÁN,D.** Riots in France. Social identity as a demonstration of the culture of poverty. Transnational identities - cities unbound - migrations redefined. *International conference organised by Center for Research on Nationalism, Ethnicity and Multiculturalism (CRONEM) University of Surrey and Centre for European Studies, Jagiellonian University, Kraków*, 7.10.2006.
- KOSTLÁN,D.** Francie a přistěhovalci. Sociální identita jako protest proti kultuře chudoby. *Sociální reprodukce a integrace: ideály a meze*. FSS MU, Brno, 10.11.2006
- Gyárfášová, O. – **KRIVÝ, V.** Electoral behaviour – persistent volatility or clear sign of consolidation? Medzinárodný workshop *“Parliamentary Elections and Party Landscape in the Visegrád Group Countries”*, Brno, 26.-27. 10.2006.
- KRIVÝ,V.** Súvislosti hodnotenia činnosti vlády verejnosťou. Bratislava, IRI a IVO, 27.3.2003.
- KRIVÝ,V.** Prívrženci politických strán: sociálne-demografické znaky, identity, hlavné deliace línie. Medzinárodná konferencia *“Vláda strán na Slovensku: skúsenosti a perspektívy”*, Bratislava, (IRI a IVO), 23.2.2004.
- KRIVÝ,V.** Volebné správanie, hodnotové orientácie, štiepenia, identity. *Česko-slovenské sociologické dni*, SÚ AV ČR, Praha, 10.-12.5.2004.
- KRIVÝ,V.** Kolektívne identity na súčasnom Slovensku. *“Kim sa Slowacy”*, Krakow 10.-12.10.2004.
- KRIVÝ,V.** Hodnotové orientácie, kolektívne identity a hodnotové štiepenia slovenskej spoločnosti. Medzinárodná konferencia *„Stabilita a zmeny hodnôt v 20. a 21.st.“*, Bratislava, 23.-25.11.2004.
- KRIVÝ,V.** Slovenská spoločnosť: hodnotové orientácie, kolektívne identity a volebné správanie“. Workshop *Sociologického ústavu AV ČR v Prahe*, 2.12.2004.
- KRIVÝ,V.** Kolektívne identity na súčasnom Slovensku. Konferencia *Problémy identity v 21.storočí*. Šamorín, Fórum inštitút pre výskum menšín, 24.-25.2.2005.
- Gyárfášová,O.-**KRIVÝ,V.**-Učeň, P. Sociology of the Centrist Populism, medzinárodný seminár *Populism East and West: In Search for New Prospects of an Old Phenomenon*, Bratislava FES a SFPa, 8.4.2005.
- KRIVÝ,V.** Dominantné kolektívne identity na Slovensku. Konferencia *Kolektívne identity v moderných spoločnostiach. Región strednej Európy*. Centrum excelencie KI SAV, Bratislava 18.-20.9.2006.
- KRIVÝ,V.** Pomalé a rýchle zmeny mien obcí. Čo sa dialo na dnešnom území Slovenska v 13. – 20. storočí. Medzinárodná konferencia *“Chaos a řád ve společnosti” k životnému jubileu prof. M. Petruska*. Praha, Fakulta sociálních věd UK 13.10.2006.
- KUSÁ,Z.** Concept of Social Services as The Prevention Against Poverty and Social Exclusion in Slovakia.Seminár ECOSA *“Budúcnosť poskytovania verejných služieb v EÚ”* Bratislava 26.-27.3.2004.

- KUSÁ,Z.** „Etické problémy kvalitatívneho výskumu: Informovaný súhlas a zachovanie dôvernosti“. Brno, seminár *Právne a etické problémy kvalitatívneho výskumu*, FSV MU, ČR, 29.4.-1.5.2004.
- KUSÁ,Z.-Hybská,E.** Politika prezumpcie viny v rizikovej spoločnosti. *Česko-slovenské sociologické dni* SÚ AV ČR, Praha, 10.-12.5.2004.
- KUSÁ,Z.** K dilemám prezentovania osobných kvalít: organizácia hlasov prezidentského bilbordov. *7.pracovná konferencia Biografu*. Borek u Suchomast, ČR, 11.-13.6.2004.
- KUSÁ,Z.** Slovakian referendum and Slovakian discourse on the EU enlargement *European Values Studies Seminar*, Varšava, Poľsko, 28.-30.10.2004.
- KUSÁ,Z.** Why only 10 years after „divorce CZ an SK are so different as regards monetary poverty? *Seminar of the Network of Non-Governmental Experts in the Field of Social Inclusion*, Florence, Taliansko, 8.-9.11.2004.
- KUSÁ,Z.** Mainstreaming social inclusion in Slovakia? *International seminar Mainstreaming Social Inclusion*, Brusel, 23.-24.6.2005.
- KUSÁ,Z.** Consumption in Slovakia: Exclusion? Opportunity? Duty? Workshop medzinárodného projektu *Patterns of Consumption life styles in Postcommunist countries*. Banská Bystrica UMB 17.9.2005.
- KUSÁ,Z.** Slovenská lekcija využívania OMK v oblasti sociálneho začleňovania. Konferencia *Sociálne vylúčenie a sociálna politika*. FSEV MU, Brno, ČR, 25.-26.5.2006.
- KUSÁ,Z.** Témy súčasnej slovenskej sociológie. *Výročná konferencia Maďarskej sociologickej asociácie*. Panel: Sociológia v krajinách V-4 Corvinus University Budapešť, 27.-28.11.2006.
- KUSÁ,Z.** Case Study Slovak Republic *Social cohesion in East – Central European Countries and its Future* CESES – FES Prague, 4.12.2006.
- LINDBLOOM,J.** Cielavedomosť a ústup v kvalitatívnom skúmaní. *Právne a etické problémy kvalitatívneho výskumu*, Brno, FSS MU, ČR, 29.4.-1.5.2004.
- LINDBLOOM,J.** Samozásobiteľské činnosti v rôznych typov domácností. *Stretnutie mladých českých a slovenských vedeckých pracovníkov*. Třešť, 14.-16.3.2005.
- LINDBLOOM,J.** Multifunctional agriculture or a multifunctional associate in the agricultural network? Konferencia *European Society for Rural Sociology*. Keszthely (Maďarsko), 21.-27.8.2005.
- MORAVANSKÁ,K.** „Lokálne spoločenstvá a regionálny rozvoj *Medzinárodná konferencia Regionálna geografia, regionálny rozvoj a integrácia do EÚ*, PFUK, Bratislava, 8.-10.9.2004.
- MORAVANSKÁ,K.** K problematike lokálnych spoločenstiev v globalizovanom svete. *Stretnutie mladých českých a slovenských vedeckých pracovníkov*. Třešť, 14.-16.3.2005.
- PISCOVÁ,M.** „Informácia o situácii žien vo vede na Slovensku“. Viedeň, tzv. MILENA talk, UNI Viedeň, Rakúsko, 6.5.2004.
- PISCOVÁ,M.** Kto vládne v rodine na Slovensku? *Česko-slovenské sociologické dni*, SÚ AV ČR, Praha, ČR, 10.-12.5.2004.
- PISCOVÁ,M.** Slovakia on the way to gender equality. *Medzinárodná konferencia Transnational Program and the different partners. EQUAL Conference* (Španielsko), Miranda, 7.-8.10.2005.
- ŠŤASTNÝ,Z.** The National Aspects of Social Identity on the Local Level-the Patterns of Social Identity by Ethnic Minorities in Slovakia. *In Japan-Slovak Symposium: Logic and Practice of Multiethnic Co-existence of Different Ethnicities in Slovakia and Surroundings*. Japan: Tokyo, 27.-28.1.2003.
- ŠŤASTNÝ,Z.** Die territoriale soziale Identität in ländlichen Raum der Slowakei. Jahrestagung der Arbeitsgemeinschaft für ländliche Socialforschung. Institut für Bergbauernfragen, Wien, 14.3.2003.
- ŠŤASTNÝ,Z.** Small and Medium Enterprise and the Business Ethic in Slovakia. VI. Chemnitzer Ostforum, Germany, Chemnitz, 19.-22.3.2003.
- ŠŤASTNÝ,Z.** Fenomén sídelno-priestorovej identity v multi-etnickom prostredí“. *Praha, Česko-slovenské sociologické dni*, SÚ AV ČR, Praha 10.-12.5.2004.

- STRAPCOVÁ, K.** Opinions about inequality in International Comparison: An Analysis from EVS Survey. In Round Table: *Globalization, Integration and Social Development in Central and Eastern Europe*. Rumunsko, Sibiu, 5.-9.9.2003.
- STRAPCOVÁ, K.** Projekt dátového archívu na SÚ SAV. *Česko-slovenské sociologické dni SÚ AV ČR*, Praha, ČR, 10.-12.5.2004.
- STRAPCOVÁ, K.** Štruktúra názorov verejnosti na problémy chudoby a nezamestnanosti. *Stretnutie mladých českých a slovenských vedeckých pracovníkov*. Třešť, 14.-16.3.2005.
- STRAPCOVÁ, K.**-Voicu, M. Inequality and Social Policy in the CEE Countries. Romanian-Slovak project. A round table for young social scientist from CEE Region: *EU Integration Process from EAST to EAST: Civil Society and Ethnic Minorities in a Changing World*. Latvia, Ljepaja, 9.-13.6.2005.
- STRUSSOVÁ, M.** Regionálna dimenzia sociálno-priestorovej identity. Medzinárodná konferencia: *Vzdelávanie a regionálna identita*, Trnava 3.12.2004.
- STRUSSOVÁ, M.** Sociologická dimenzia procesu decentralizácie na Slovensku. *Záverečná medzinárodná konferencia holandského projektu MATRA*. Bratislava, IVS 15.3.2006.
- SURÍKOVÁ, M.** Individualizmus a vylúčenie – zdroje a dôsledky. *Sociální reprodukce a integrace: ideály a meze*. FSS MU, Brno, 10.11.2006
- TURČAN, Ľ.-KLOBUCKÝ, R.** Zmeny v prístupoch slovenskej sociológie k problematike národa a národností po roku 1989 “.*Národnostná politika Slovenskej republiky po roku 1989*“. Organizoval: Spoločenskovedný ústav SAV, Košice, Stará Lesná, 13.-15.6.2005.
- TURČAN, Ľ.** Konfesné a národné hľadiská v slovenskej sociológii do konca prvej polovice 20.st. Konferencia *Národ, cirkev, štát*. Častá-Papiernička, Organizátor: HÚ SAV, Centrum pre európsku politiku, 14.-15.9.2005.
- ZEMAN, M.** „Podpora rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku prostredníctvom Nadácie pre podporu občianskych aktivít v rokoch 1994-2002“. Praha, *Česko-slovenské sociologické dni*, SÚ AV ČR, Praha 10.-12.5.2004
- ZEMAN, M.** Stratifikácia spoločnosti na Slovensku ako výsledok sebazaradenia do spoločenských tried. *Stretnutie mladých českých a slovenských vedeckých pracovníkov*. Třešť, 14.-16.3.2005.

b) užší výber

- ČAMBÁLIKOVÁ, M.** *Freedom of Association in the European Union and candidate countries*. Freedom of Association in the SR. National Report Slovak Republic. Toledo, International Labour Relations Department of the Complutense, Institute of International Studies, 9.7.2004. /Španielsko/
- FALŤAN, Ľ.** “Socio-spatial consequences of consumerism in the post-communist city“. Praha, European Social Foundation Workshop-Urban Civilisation: Culture Meets Commerce, 16.-18.9.2004 /ČR/
- KRIVÝ, V.** Slovak Regions: Changes and Continuities in Voting Patterns. *2.medzinárodná konferencia European Consortium for Political Research*. Nemecko, Marburg, 18.-21.9.2003.
- KUSÁ, Z.** Verejná sociológia a sociologický étos (prednáška na výročnej konferencii Českej Masarykovej sociologickej spoločnosti *Čím žije česká sociologie* FSV MU Brno 19. – 20.1.2006.
- PISCOVÁ, M.** Rodina-diverzita alebo konvergencia? Medzinárodná konferencia *Rodina na prelome tisícročia*. Bratislava, UCM Nitra, Stredisko pre štúdium práce a rodiny, 16.-17.5.2005.

## 2. Zoznam zamestnancov organizácie, ktorí boli členmi organizačných a/alebo programových výborov medzinárodných konferencií

**ČAMBÁLIKOVÁ, M. – GAJDOŠ, P. – KLOBUCKÝ, R. – KUSÁ, Z.:** (Česko-slovenské dni Praha 10. – 12. máj 2004)



**KLOBUCKÝ, R.**, Stretnutie mladých českých a slovenských vedeckých pracovníkov. Třešť 14.-16.3.2005

**PISCOVÁ, M.** (čestné predsedníctvo medzinárodnej konferencie Rodina na prelome tisícročia 16. – 17. mája 2005 Bratislava).

**3. Zoznam zamestnancov organizácie, ktorí boli členmi významných medzinárodných vedeckých orgánov (vedeckých rád, výborov, redakčných rád vedeckých časopisov a pod.)**

**ČAMBÁLIKOVÁ, M.:** expertka programového výboru 6. Rámcového programu ES pre výskum, technický rozvoj a demonštračné aktivity špecifického programu *Integrating and Strengthening the European Research Area* pre prioritu VII: Citizens and Governance in a Knowledge – Based Society (Brusel)

**FALŤAN, Ľ.:** Member of Programming Board of Chaire UNESCO du Development Durable de l' Université de Varsovie, Poland

**GAJDOŠ, P.:** Active Member New York Academy of Sciences

**KRIVÝ, V.:** člen Atestačnej komisie na Sociologickom ústave AV ČR v Prahe.

**KUSÁ, Z.:** Členka 38 RC Biography and Society ISA

**KUSÁ, Z.:** redakčná rada Biograf – ČR

**KUSÁ, Z.:** redakčná rada Sociologické studie – ČR

**KUSÁ, Z.:** členka oborovej rady pre doktorandské štúdium FSV MU Brno

**MACHÁČEK, L.:** člen výboru ISA RC-34 sociológia mládeže

**MACHÁČEK, L.:** IDENTITY (Medzinárodný časopis pre výskum) USA – Kanada

**PISCOVÁ, M.:** členka tzv. Helsinskej skupiny pri Európskej komisii, Directorate General for Research and Technology, Unit Women in Science.

**PISCOVÁ, M.:** Expert na hodnotenie projektov v rámci 6 Rámcového programu, priorita VII – *Citizens attitudes, preferences and civic values*” under Priority 7 first call

**ii. Zoznam medzinárodných vedeckých ocenení a vyznamenaní**

- **Národné postavenie výskumných pracovníkov organizácie**

**iii. Zoznam pozvaných/kľúčových prednášok na domácich konferenciách (doložiť pozývacím listom alebo programom)**

a) širší výber

**BAHNA, M.** Latentná ekonomika kultúrnej výmeny au pair. Bratislava, *Migračné trendy v SR: otázky a výzvy*: Inštitút pre výskum práce a rodiny, 22.11.2006.

**BÚZIK, B.** Od triednej spoločnosti k postkomunizmu alebo o užitočnosti veľkých rozprávání. *Výročná vedecká konferencia SSS*, Trnava, 25.2.2004.

**BÚZIK, B.** Zmysel konfrontácie. *Výročná konferencia Slovenskej sociologickej spoločnosti - Slovensko v nových kontextoch-výzvy pre sociologickú vedu*, Nitra, 17.-18.3.2006.

**ČAMBÁLIKOVÁ, M.:** Odbory a ich vplyv na sociálno-ekonomické dianie. In *Konferencia Desaťročie SR. Bratislava, MS-Sekcia sociálnych analýz*, 10.9.2003.

**ČAMBÁLIKOVÁ, M.:** Čo očakávajú politické strany od odborov a čo očakávajú odbory od politických strán? In *Seminár Odbory a politické strany*. Bratislava, F. Ebert Stiftung, 16.10.2003.

**ČAMBÁLIKOVÁ, M.:** Vplyv EÚ na politiku v prospech udržania hospodárskej a sociálnej stability. In *Vedecký seminár Hospodárska politika Slovenska a jeho integrácia do EÚ*. Bratislava, Ústav slovenskej a svetovej ekonomiky, 7.11.2003.

**ČAMBÁLIKOVÁ, M.** „Rozšírená či integrovaná EÚ: otázka sociálna“. Trnava, *Výročná vedecká konferencia SSS*, 25.-26.2.2004.

**ČAMBÁLIKOVÁ, M.** „Odbory a politické strany“. Bratislava, *seminár Vzťah odborov a politických strán*, Nadácia F.Eberta a KOZ SR, 4.3.2004.

- ČAMBÁLIKOVÁ, M.** „Quo vadis (sociálne) občianstvo a (sociálna) Európa? “Bratislava, konferencia ÚŠAP, 11.-12.11.2004.
- ČAMBÁLIKOVÁ, M.** Dôstojná práca a dôstojný život. *Konferencia Chudoba v slovenskej spoločnosti a vzťah slovenskej spoločnosti ku chudobe*. Bratislava: UNESCO, SÚ SAV, 14.-16.11.2005.
- FALŤAN, Ľ.**-Tvrdoň, J. Regionálna diferenciácia územia SR zo sociálno-ekonomických aspektov-príčiny a dôsledky. *Sociálne diskusné fórum*, F. Ebert Stiftung, 27.4.2005.
- FALŤAN, Ľ.** Problém vidieka na Slovensku. *Regionálny vidiecky parlament*. Trenčín, VÚC, VIPA, 11.5.2006.
- FALŤAN, Ľ.** K problematike regionálneho rozvoja. Bratislava, *Sociálne fórum* F. Ebert Stiftung, 30.5.2006.
- FALŤAN, Ľ.** Podoby regionálnych odlišností a disparít na Slovensku. Konferencia *PROMISE (Pre rozvoj mikroregiónov Slovenska v Európe)* Sv. Jur, Academia Istropolitana NOVA, 19.10.2006.
- KLOBUCKÝ, R.** 40 ročná história Slovenskej sociologickej spoločnosti pri SAV“. Bratislava *Výročná konferencia SSS pri SAV*, NBS, 16.2.2004.
- KLOBUCKÝ, R.-TURČAN, Ľ.** Konceptie etnicity v slovenskej sociológii a ich reálne pôsobenie v spoločnosti. *vedecká konferencia „Národ a národnosti na Slovensku v transformujúcej sa spoločnosti-vzťahy a konflikty“*, Organizoval Spoločenskovedný ústav SAV, Košice. Stará Lesná 28.-29.10.2004.
- KRIVÝ, V.** A mení sa vôbec niečo? Konferencia “Slovensko 2003: desať rokov samostatnosti a rok reforiem“. Bratislava, IRI a IVO, 3.12.2003.
- KUSÁ, Z.:** Základné témy politického života v SR a verejná mienka v prvom desaťročí SR. *Konferencia Desiate výročie SR*. Bratislava, UK, 8.-10.9.2003.
- KUSÁ, Z.:** Čo nám hovorí Mikrocenzus. Sociálne fórum F. Eberta Bratislava 27.5.2004
- KUSÁ, Z.** Kolektívne identity a súdržnosť v praxi. Konferencia Transformácie identít v historickom a súčasnom kontexte so zreteľom na integračné procesy. Bratislava, PÚ SAV, HÚ SAV, ÚET SAV, 15.-16.6.2005.
- KUSÁ, Z.** Adresnosť pomoci ako príspevok k rozkladu solidarity s chudobnými? Boj s chudobou v nesúdržnej spoločnosti. Konferencia UNESCO NK MOST, SÚ SAV a FES „Chudoba v slovenskej spoločnosti a vzťah slovenskej spoločnosti k chudobe“, Bratislava, 14.-16.11.2005.
- KUSÁ, Z.** Ako spoločnosti chápu chudobu. *Seminár Strediska právnej pomoci MS SR*, Omšenie, 8.-10.9.2006.
- KUSÁ, Z.** Príspevky slovenského politického diskurzu a práva k morálnemu vyčleňovaniu Chudobných po roku 2000. Konferencia *Exklúzia a sociálna situácia na Slovensku*. Sládkovičovo, VŠ, 11.10.2006.
- KUSÁ, Z.** Chudoba ako morálny a politický problém SR. *Konferencia k 85.výročíu narodenia A.Dubčeka*, Trenčín, 25.11.2006.
- KUSÁ, Z.** Podoby chudoby na Slovensku. Seminár *UNICEF Slovensko „Násilie proti deťom“*, Bratislava, 7.12.2006.
- MALÍKOVÁ, M.** Kultúrno-spoločenská identita regiónov Slovenska. “Trnava, Výročná konferencia SSS, 25.-26.2.2004.
- MORAVANSKÁ, K.:** Problémy ľudských potenciálov prihraničných regiónov Slovenska. *Euroregióny a regionálny rozvoj v kontexte európskej integrácie*. Bratislava, 27.-29.11.2003.
- MORAVANSKÁ, K.** „Sociálno-demografické charakteristiky ľudských potenciálov regiónov a obcí Slovenska v transformačnom období. *Vzdelávanie a regionálna identita* Trnava, Slovenská spoločnosť pre regionálnu politiku pri SAV, 3.12.2004.
- PISCOVÁ, M.** Ženy a veda. Konferencia *Sféry ženy*, Banská Bystrica 18.5.2004.
- PISCOVÁ, M.** „Helsinská skupina ako nástroj posilnenia účasti žien vo vede *seminár Ženy vo vede“* SÚ SAV, STU, Jean Monet Chair, Bratislava, 19.10.2004.
- PISCOVÁ, M.** Veda a spoločnosť. Bratislava, *sympóziu Slovenskej sociologickej spoločnosti*, 16.12.2004.

- ŠŤASTNÝ, Z.** „Problémy a skúsenosti komunikácie malých podnikateľov s orgánmi verejnej správy“. *Teória a prax verejnej správy*, Fakulta verejnej správy, UPJŠ, Košice, 22.-23.10.2004.
- ŠŤASTNÝ, Z.:** Komunikácia podnikateľov a verejnej správy na lokálnej úrovni. Vybrané poznatky z výskumu malých a stredných podnikateľov v Trnavskom regióne. Konferencia „*Trendy regionálneho a miestneho rozvoja na Slovensku*“ ÚE SAV, Častá – Papiernička, 9.-11.10.2006.
- STRAPCOVÁ, K.** Vnímanie príčin chudoby verejnou na Slovensku. Analýza sociologických výskumov. Konferencia UNESCO NK MOST, SÚ SAV a FES, „*Chudoba v slovenskej spoločnosti a vzťah slovenskej spoločnosti k chudobe*“, Bratislava, 14.-16.11.2005.
- STRUSSOVÁ, M.** Občianska participácia ako zdroj sídelného rozvoja? *Výročná konferencia SSS pri SAV, Nitra -Slovensko v nových kontextoch-výzvy pre sociologickú vedu*, 17.-18.3.2006.
- STRUSSOVÁ, M.** Regionálna dimenzia sociálno-priestorovej identity. Vedecká konferencia *Trendy regionálneho a miestneho rozvoja*. Častá-Papiernička, Ústav etnológie SAV, 9.-11.10.2006.
- SURÍKOVÁ, M.** Individualistické „ja“ a spoločenská väzba. *Výročná konferencia SSS pri SAV - Slovensko v nových kontextoch-výzvy pre sociologickú vedu*. Nitra, 17.-18.3.2006.
- ZEMAN, M.** Sociálne nerovnosti a informačná a komunikačná výbava na Slovensku. *Výročná konferencia SSS pri SAV Slovensko v nových kontextoch-výzvy pre sociologickú vedu*, Nitra, 17.-18.3.2006.

b) užší výber

- GAJDOŠ, P.** Trendy regionálneho rozvoja Slovenska ako rozvojové bariéry. Vedecká konferencia *Trendy regionálneho a miestneho rozvoja*. Častá - Papiernička, Ústav etnológie SAV, 9.-11.10.2006.

ii. **Zoznam zamestnancov organizácie, ktorí boli členmi organizačných a/alebo programových výborov domácich konferencií**

- ČAMBÁLIKOVÁ, M.:** Chudoba v slovenskej spoločnosti a vzťah slovenskej spoločnosti k chudobe UNESCO, FES, SÚ SAV 14-16.11.2005.
- FALŤAN, Ľ.:** Euroregióny a regionálny rozvoj v integračných kontextoch. Konferencia so zahraničnou účasťou. SÚ SAV, NK UNESCO - program MOST za účasti Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR. 27.-29.11.2003.
- KUSÁ, Z.:** Chudoba v slovenskej spoločnosti a vzťah slovenskej spoločnosti k chudobe UNESCO, FES, SÚ SAV 14-16.11.2005.
- PISCOVÁ, M.:** Ženy vo vede, alebo deravé potrubie. SÚ SAV, STU Bratislava, Centrum rodových štúdií pri FF UK, Jean Monet Chair pri UK, Bratislava, 19.10.2004.

iii. **Zoznam zamestnancov organizácie, ktorí boli členmi významných domácich vedeckých orgánov (vedeckých rád, výborov, redakčných rád vedeckých časopisov a pod.)**

- BÚZIK, B.:** Zodpovedný redaktor Sociologického zápisníka
- ČAMBÁLIKOVÁ, M.:** výkonná redaktorka Sociológie/Slovak Sociological Review (2003 – 2004)
- ČAMBÁLIKOVÁ, M.:** hlavná redaktorka Sociológie/Slovak Sociological Review (2005 –2006)
- FALŤAN, Ľ.:** člen predsedníctva Slovenskej komisie pre spoluprácu s UNESCO pri MZV SR
- FALŤAN, Ľ.:** Predseda Komitétu sociálnych vied pri Slovenskej komisii pre spoluprácu s UNESCO pri MZV SR
- FALŤAN, Ľ.:** člen Správnej rady SPACE

**FALŤAN, Ľ.:** člen vedeckej rady Fakulty sociálnych a ekonomických vied, UK Bratislava  
**FINDOR, A.:** výkonný redaktor Sociológie – Slovak Sociological Review  
**GAJDOŠ, P.:** člen redakčnej rady časopisu Architektúra a urbanizmus (vydavateľ Ústav stábníctva a architektúry SAV)  
**GAJDOŠ, P.:** člen redakčnej rady časopisu: Architektúra a urbanizmus  
**GAJDOŠ, P.:** člen redakčnej rady časopisu: Sociológia  
**KLOBUCKÝ, R.:** člen redakčnej rady Sociologický zápisník  
**KLOBUCKÝ, R.:** výkonný redaktor Sociológie  
**KRIVÝ, V.:** člen Správnej rady českej ako aj slovenskej Vzdelávacej nadácie Jána Husa  
**KRIVÝ, V.:** člen Správnej rady Inštitútu pre verejné otázky  
**KRIVÝ, V.:** člen redakčnej rady Sociológie  
**KLOBUCKÝ, R.:** člen redakčnej rady Zborníka vedeckých prác Katedry ekonómie a ekonomiky PU Prešov  
**MACHÁČEK, L.:** člen redakčnej rady časopisu Pedagogická revue  
**MACHÁČEK, L.:** hlavný redaktor Sociológie (do 2005) predseda redakčnej rady časopisu Mládež a spoločnosť  
**STRAPCOVÁ, K.:** členka komisie MŠ SR na výber projektov pre Európsky sociálny fond  
**STRUSSOVÁ, M.:** členka komisie MŠ SR na výber projektov pre Európsky sociálny fond  
**TURČAN, Ľ.:** člen redakčnej rady Sociologický zápisník

## V. Zoznam domácich ocenení a vyznamenaní

### Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky dokumentujúce národné a medzinárodné postavenie organizácie

V roku 2003 udelená Cena Literárneho fondu, v kategórii spoločenských vied za knihu:  
**GAJDOŠ, P.** Človek, spoločnosť, prostredie. Vybrané problémy priestorovej sociológie. Bratislava, SÚ SAV, 2002, 374 s.

**PISCOVÁ, M.** medaila prezidenta republiky (v roku 2004)

Cena Compostela Group of Universities Prize (Španielsko) pre Helsinki Group za SR členka  
**PISCOVÁ, M.** (v roku 2006)

### Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky dokumentujúce národné a medzinárodné postavenie organizácie

#### 1. Štruktúra výskumných projektov, grantov a ďalších zdrojov financovania

- Medzinárodné projekty a zdroje ich financovania

i. Zoznam významných projektov v rámci európskeho výskumného priestoru – 5. a 6. Rámcový program Európskej únie, European Science Foundation, NATO, COST, INTAS, CERN a pod. (tu aj v ďalších projektoch, prosím, uveďte: typ, názov, číslo, trvanie, financovanie a zodpovedného riešiteľa projektu za organizáciu a jej/jeho postavenie v projekte, napr. koordinátor, hlavný riešiteľ, riešiteľ)

#### 2003

##### Projekt: EC 5. RP

**Názov:** Mládež a európska identita (Youth and European Identity)

**Vedúci projektu** (project manager): **MACHÁČEK, L.**

**Dátum začiatku/ukončenia:** 1.10.2001 – 1.10.2004

**Evidenčné číslo projektu:** IHP 1999/SERD-2000-00260

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín, vrátane SR:** 5

**Finančné zabezpečenie:** EK – 15 615,15 EUR, MVTS – 75 000.- Sk, 51 000.- Sk

**2004**

**Projekt: EC 5. RP**

**Názov:** Mládež a európska identita (Youth and European Identity)

**Vedúci projektu** (project manager): **MACHÁČEK, L.**

**Dátum začiatku/ukončenia:** 1.10.2001 – 1.10.2004

**Evidenčné číslo projektu:** IHP 1999/SERD-2000-00260

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín, vrátane SR:** 5

**Finančné zabezpečenie:** 1 271 800,- Sk

## ii. Zoznam ostatných medzinárodných projektov vrátane ich financovania

**2003**

**Názov projektu:** Komparatívne štúdie malého a stredného podnikania (Comparative SME's Studies) Projekt v rámci Programu Leonardo da Vinci

**Vedúci projektu:** **FALŤAN, Ľ.** (Národný koordinátor za Slovensko)

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.10.2003 – 30.6.2005

**Evidenčné číslo projektu:** HU/03/C/F/RF/-93750

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 10

**Finančné zabezpečenie:** Z Programu Leonardo da Vinci až začiatkom roku 2004 a participačný príspevok z MVTs

**2004**

**Názov projektu:** Leonardo da Vinci Community Vocational Training Action Programme

**Vedúci projektu:** **FALŤAN, Ľ.** – hlavný koordinátor projektu za Slovensko

**Spolupráca:** Prognostický ústav SAV Bratislava, Ekonomická univerzita Bratislava

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 2003 – 2006

**Evidenčné číslo projektu:** 2003-3448/001-001-LE2-51 OREF

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 8

**Finančné zabezpečenie:**

**2005**

**Názov projektu:** Leonardo da Vinci Community Vocational Training Action Programme

**Vedúci projektu:** **FALŤAN, Ľ.** – hlavný koordinátor projektu za Slovensko

**Spolupráca:** Prognostický ústav SAV Bratislava; Ekonomická univerzita Bratislava; Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania Bratislava a Fakulta informatiky a informačných technológií STU Bratislava.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 2003 – 2006

**Evidenčné číslo projektu:** 2003-3448/001-001-LE2-51 OREF

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 8

**Finančné zabezpečenie:** 100 000,- Sk; 13 653 Euro

**2006**

**Názov projektu:** Leonardo da Vinci Community Vocational Training Action Programme

**Vedúci projektu:** **FALŤAN, Ľ.** – hlavný koordinátor projektu za Slovensko

**Spolupráca:** Prognostický ústav SAV Bratislava; Ekonomická univerzita Bratislava; Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania Bratislava a Fakulta informatiky a informačných technológií STU Bratislava.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 2003 – 2006

**Evidenčné číslo projektu:** 2003-3448/001-001-LE2-51 OREF

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 8

**Finančné zabezpečenie:** MVTs 50 000.- Sk, Leonardo 813 000.- Sk

**Názov projektu:** Inovačno – rozvojové predpoklady malých a stredných miest na Slovensku“ (Prípadové štúdie miest Prešov, Brezno a Banská Štiavnica) The innovational and

developing abilities of small and medial cities of Slovakia (Case studies of Presov, Brezno and Banska Stiavnica).

**Vedúci projektu:** FALŤAN Ľ.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.9.2005 – 31.3.2008 2008

**Evidenčné číslo projektu:** Realizácia na základe zmluvy o spolupráci medzi SÚ SAV a CHUO University Tokyo

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 2

**Finančné zabezpečenie:** financovaný Univerzitou CHUO

### iii. Zoznam ostatných významných projektov a programov spolupráce bez priameho financovania

#### 2003

**Názov projektu:** Vonkajšie a vnútorné podmienky formovania politického systému na Slovensku (External and Internal Factors of Forming of Political System in Slovakia)

**Vedúci projektu:** Szomolányi, S., – Katedra politológie FF UK, Bratislava

**Spoluriešiteľ:** KRIVÝ, V. – Sociologický ústav SAV

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 2003 – 2005

**Evidenčné číslo projektu:**

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** –

**Názov projektu:** Archivácia sociálnych dát a jej využitie v medzinárodných komparatívnych výskumoch. Podprogram: Realizácia vynikajúcich projektov na podporu profesionálneho rastu mladých zamestnancov a doktorandov výskumu a vývoja tematického štátneho programu výskumu a vývoja do 35 rokov.

**Vedúci projektu:** Tížik, M. (Katedra sociológie FF UK)

**Spoluriešiteľ:** BAUSOVÁ, M. (Sociologický ústav SAV)

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.11.2003 – 31.12.2005

**Evidenčné číslo projektu:** 2003 SP 51/028 09 00/028 09 07

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** –

#### 2004

**Názov projektu:** Vonkajšie a vnútorné podmienky formovania politického systému na Slovensku (External and Internal Factors of Forming of Political System in Slovakia)

**Vedúci projektu:** Szomolányi, S., – Katedra politológie FF UK, Bratislava

**Spoluriešiteľ:** KRIVÝ, V. – Sociologický ústav SAV

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 2003 - 2005

**Evidenčné číslo projektu:**

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** –

#### 2005

**Názov projektu:** Vonkajšie a vnútorné podmienky formovania politického systému na Slovensku (External and Internal Factors of Forming of Political System in Slovakia)

**Vedúci projektu:** Szomolányi, S., – Katedra politológie FF UK, Bratislava

**Spoluriešiteľ:** KRIVÝ, V. – Sociologický ústav SAV

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 2003 - 2005

**Evidenčné číslo projektu:** č. 2003 SP 51/0280600/028 0607)

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** –

**Názov projektu:** Slovensko na ceste k rodovej rovnosti (Slovakia on the way to gender equality)

**Nositeľ projektu:** Európska rómska pracovná agentúra – Sociologický ústav SAV partner projektu, vedúca projektu za SÚ SAV **M. PISCOVÁ**.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.6.2005 – 31.12.2006, termín predĺžený do 31.3.2007

**Evidenčné číslo projektu:** EQUAL 81/04-1/33 – 4.1

**Počet partnerských inštitúcií podľa krajín:** 3

**Finančné zabezpečenie:** –

## 2006

**Názov projektu:** Hodnotenie postavenia sociálnej inklúzie v členských štátoch EU (Evaluation of Mainstreaming Social Inclusion)

**Vedúci projektu:** hl. riešiteľ Combat Poverty Agency Írsko

**Spoluriešiteľ:** **KUSÁ, Z.**

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2006 – 31.6.2006

**Evidenčné číslo projektu:** VS/2005/0689

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 9

**Finančné zabezpečenie:** –

**Názov projektu:** Slovensko na ceste k rodovej rovnosti (Slovakia on the way to gender equality)

**Nositeľ projektu:** Európska rómska pracovná agentúra – Sociologický ústav SAV partner projektu, vedúca projektu za SÚ SAV **M. PISCOVÁ**.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.6.2005 – 31.12.2006, termín predĺžený do 31.3.2007

**Evidenčné číslo projektu:** EQUAL 81/04-1/33 – 4.1

**Počet partnerských inštitúcií podľa krajín:** 3

**Nepriame financovanie vo výške:** 248 000 .- Sk

- **Domáce projekty a ich financovanie**

i. **Zoznam projektov podporených Agentúrou pre podporu výskumu a vývoja (APVV/APVT), Štátne programy výskumu a vývoja, a ich financovanie**

## 2003

**Názov projektu:** Prognóza rozvoja a využívania vedy a techniky do r. 2015 (Development and Utilisation of Science and Technology in Slovakia in Period up to 2015)

**Nositeľ projektu:** Prognostický ústav SAV

**Vedúci čiastkovej úlohy:** **GAJDOŠ, P.** – Sociologický ústav SAV

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.5.2003 – 31.10.2004

**Evidenčné číslo projektu:** 2003 SP 51/028 07 00/028 07 01

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 690 000.- Sk

**Názov projektu:** Regionálna diferenciácia, regionálny rozvoj v Slovenskej republike v kontexte integračných dosahov (Regional Differentiation, Regional Development in Slovak Republic in Context of Integration) (Štátna úloha projektu a vývoja)

**Vedúci projektu:** **FALŤAN, L.**

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2003 – 31.12.2005

**Evidenčné číslo projektu:** 2003 SP 51/028 06 00/028 06 02 - 2003

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 2 657 000.- Sk

**Názov projektu:** Zmeny spoločenských hodnôt a očakávaní vo vzťahu ku zdravotnej neškodnosti potravín a postaveniu poľnohospodárstva a vidieka. (Changes in Social Values and Expectations in Relation to Health Food and Position of Agriculture and Country Side).

5. čiastková úloha Štátnej úlohy výskumu a vývoja „Rozvoj vidieka a zmeny v potravinových vertikálach v kontexte integrácie Slovenska do EÚ (Development of Countryside and Changes in Food Verticals in the Context of EU Integration of Slovakia)

**Nositeľ projektu:** VÚEPP

**Vedúca čiastkovej úlohy:** KUSÁ, Z.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.7.2003 – 31.12.2005

**Evidenčné číslo projektu:** 2003SP 0S/000 42 00/000 00 00)

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** Ministerstvo školstva SR (financie pre 5. čiastkovú úlohu 56 000.-

**Názov projektu:** Národ, národnosti a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti (Nation, Nationalities and Ethnic Group in the Transforming Society)

**Čiastková úloha:** Koncepce národa, národností a nacionalizmu v dejinách slovenskej sociológie (Conceptions of Nation, Nationalities and Ethnic Group and Nationalism in the History of Slovak Sociology) (Štátna úloha projektu a vývoja)

**Nositeľ projektu:** Spoločenskovedný ústav SAV, Košice

**Vedúci čiastkovej úlohy:** TURČAN, Ľ.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.8.2003 – 31.12.2005

**Evidenčné číslo projektu:** 2003 SP51/028 08 00/028 08 06

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** MŠ SR (prostredníctvom ÚP SAV) 38 000.- Sk

## 2004

**Názov projektu:** Regionálna diferenciácia, regionálny rozvoj v Slovenskej republike v kontexte integračných dosahov (Regional Differentiation, Regional Development in the Slovak Republic in the Context of Integration) (Štátna úloha projektu a vývoja)

**Vedúci projektu:** FALŤAN, Ľ.

**Zástupca vedúceho projektu:** Gajdoš, P.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2003 – 31.12.2005 (s predĺžením do 30.4.2006)

**Evidenčné číslo projektu:** 2003 SP 51/028 06 00/028 06 02 - 2003

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 3 579 000,- Sk

**Názov projektu:** Zmeny spoločenských hodnôt a očakávaní vo vzťahu ku zdravotnej neškodnosti potravín a postaveniu poľnohospodárstva a vidieka. (Changes in Social Values and Expectations in Relation to Health Food and Position of Agriculture and Country Side).

5. čiastková úloha Štátnej úlohy výskumu a vývoja „Rozvoj vidieka a zmeny v potravinových vertikálach v kontexte integrácie Slovenska do EÚ (Development of Countryside and Changes in Food Verticals in the Context of EU Integration of Slovakia)

**Nositeľ projektu:** VÚEPP

**Vedúca čiastkovej úlohy:** KUSÁ, Z.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.7.2003 – 31.12.2005

**Evidenčné číslo projektu:** 2003SP 0S/000 42 00/000 00 00)

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 90 000,- Sk

**Názov projektu:** Národ, národnosti a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti (Nation, Nationalities and Ethnic Group in the Transforming Society)

**Čiastková úloha:** Koncepce národa, národností a nacionalizmu v dejinách slovenskej sociológie (Conceptions of Nation, Nationalities and Ethnic Group and Nationalism in the History of Slovak Sociology) (Štátna úloha projektu a vývoja)

**Nositeľ projektu:** Spoločenskovedný ústav SAV, Košice



**Vedúci projektu:** Š. Šutaj – Spoločenskovedný ústav SAV, Košice

**Vedúci čiastkovej úlohy:** TURČAN, Ľ.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.8.2003 – 31.12.2005

**Evidenčné číslo projektu:** 2003 SP51/028 08 00/028 08 06

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 56 000,- Sk

## 2005

**Názov projektu:** Regionálna diferenciácia, regionálny rozvoj v Slovenskej republike v kontexte integračných dosahov (Regional Differentiation, Regional Development in the Slovak Republic in the Context of Integration) (Štátna úloha projektu a vývoja)

**Vedúci projektu:** FALŤAN, Ľ.

**Zástupca vedúceho projektu:** GAJDOŠ, P.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2003 – 31.12.2005 (s predĺžením do 30.4.2006)

**Evidenčné číslo projektu:** 2003 SP 51/028 06 00/028 06 02 - 2003

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** pridelených 4 619 000,- Sk (nedočerpaných 1 905 000,- Sk)

**Názov projektu:** Národ, národnosti a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti (Nation, Nationalities and Ethnic Group in the Transforming Society)

**Čiastková úloha:** Koncepce národa, národností a nacionalizmu v dejinách slovenskej sociológie (Conceptions of Nation, Nationalities and Ethnic Group and Nationalism in the History of Slovak Sociology) (Štátna úloha projektu a vývoja)

**Nositeľ projektu:** Spoločenskovedný ústav SAV, Košice

**Vedúci projektu:** Š. Šutaj – Spoločenskovedný ústav SAV, Košice

**Vedúci čiastkovej úlohy:** TURČAN, Ľ.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.8.2003 – 31.12.2005

**Evidenčné číslo projektu:** 2003 SP51/028 08 00/028 08 06

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 66 000,- Sk

## 2006

**Názov projektu:** Regionálna diferenciácia, regionálny rozvoj v Slovenskej republike v kontexte integračných dosahov (Regional Differentiation, Regional Development in the Slovak Republic in the Context of Integration) (Štátna úloha projektu a vývoja)

**Vedúci projektu:** FALŤAN, Ľ.

**Zástupca vedúceho projektu:** Gajdoš, P.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2003 – 31.12.2005 (s predĺžením do 30.4.2006)

**Evidenčné číslo projektu:** 2003 SP 51/028 06 00/028 06 02 - 2003

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** –

## ii. Počet projektov podporených Vedeckou grantovou agentúrou MŠ SR a SAV (VEGA) v jednotlivých rokoch a ich financovanie

VEGA	2003	2004	2005	2006
Počet	9	8	8	7
Pridelené financie (mil. Sk)	0,441	0,406	0,356	0,476

Zoznam projektov riešených v rámci agentúry VEGA je uvedený v prílohe č. 1

• **Súhrn finančných prostriedkov získaných mimo inštitucionálnych prostriedkov SAV**

Externé zdroje	2003	2004	2005	2006	Spolu	Priemer
Externé zdroje (mil. Sk)	2,646	1,517	0,637	2,700	7,500	1,875
Externé zdroje prevedené spolupracujúcim vedeckým organizáciám (mil. Sk)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pomer externých zdrojov a mzdových prostriedkov z inštitucionálnych zdrojov SAV	0,420	0,240	0,098	0,412	1,171	0,293
Celková suma výdavkov z externých zdrojov a z inštitucionálnych zdrojov SAV (mil. Sk)	13,473	15,561	13,402	12,390	54,826	13,707

**2. Doktorandské štúdium a ďalšia pedagogická činnosť**

i. Zoznam akreditovaných programov doktorandského štúdia (podľa predchádzajúceho aj podľa súčasného platného zákona o vysokých školách)

ii. Súhrnná tabuľka doktorandského štúdia (počet interných/externých študentov PhD štúdia; počet študentov, ktorí ukončili štúdium úspešnou obhajobou dizertačnej práce; počet študentov, ktorí ukončili štúdium inak ako obhajobou dizertačnej práce)

Doktorandské štúdium	31.12.2003			31.12.2004			31.12.2005			31.12.2006		
počet potenciálnych PhD školiteľov	5			5			4			3		
Doktorandi	Počet	Úspešnou obhajobou	Neukončené obhajobou	Počet	Úspešnou obhajobou	Neukončené obhajobou	Počet	Úspešnou obhajobou	Neukončené obhajobou	Počet	Úspešnou obhajobou	Neukončené obhajobou
interní												
externí												
školení pracovníkmi organizácie na iných externých inštitúciách	7		1	8		4	5			5	1	

iii. Postdoktorandské miesta podporované

a) z externých zdrojov (uved'ťe z akých)

b) z interných zdrojov – z Podporného fondu Štefana Schwarza na vytváranie postdoktorandských miest v SAV

iv. Súhrnná tabuľka pedagogickej činnosti v rámci vysokoškolského štúdia za jednotlivé roky

Pedagogická činnosť	2003	2004	2005	2006
Prednášky (hodiny/rok)	287	234	458	379
Semináre (hodiny/rok)	10	63	75	39
Vedené diplomové práce (spolu)	15	10	14	13
Počet členov v komisiách pre obhajobu PhD prác (spolu)	5	5	4	3
Počet členov v komisiách pre obhajobu DrSc prác (spolu)	1	2	0	1
Počet členov vo výboroch/radách vysokých škôl/fakúlt (spolu)	1	1	2	2
Počet členov v habilitačných/inauguračných komisiách (spolu)	1	1	1	0

v. Zoznam publikovaných vysokoškolských učebníc

vi. Zoznam publikovaných vysokoškolských skrípt

**MACHÁČEK, L. – TURČAN, Ľ.** (eds.): Generačný problém ako spoločný problém generácií. Doc. PhDr. J. Suchý (študijná pomôcka pre učiteľov a študentov sociológie mládeže a výchovy). Bratislava: Slovenská sociologická spoločnosť SAV, 2003, 40 s. Vydané aj formou CD.

**KUSÁ, Z:** Zvýšenie interaktívnosti a transparentnosti výuky metód kvalitatívneho výskumu. 2003. <http://kusa.sociologia.sk>

vii. Zoznam spoločných laboratórií/pracovnísk s vysokými školami

[1]

Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky k doktorandskému štúdiu a pedagogickej činnosti

Ďalšie doplňujúce informácie k doktorandskému štúdiu

Zamestnanci SÚ SAV – doktorandi na externom doktorandskom štúdiu na univerzitách na Slovensku a v zahraničí:

PhDr. Mária Suríková  
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego – Warszawa  
od októbra 2003

Mgr. Katarína Strapcová  
Katedra sociológie FF UK Bratislava  
od roku 1999

Mgr. Milan Zeman  
Katedra sociológie FF UK Bratislava  
od roku 2005

Mgr. Jana Klocoková  
Katedra sociológie FF UK Bratislava  
od septembra 2003

Mgr. Ing. Miloslav Bahna  
Katedra sociológie FF UK Bratislava  
od septembra 2005

MA. Mgr. Andrej Findor  
Filozofická fakulta UK Bratislava  
od septembra 2006

Mgr. Dávid Kostlán  
Fakulta sociálnych štúdií Masarykova Univerzita – Brno  
od septembra 2004

Mgr. Jana Lindbloom  
Fakulta sociálnych štúdií Masarykova Univerzita – Brno  
od septembra 2003

PhDr. Katarína Moravanská  
Katedra sociológie FF UK Bratislava  
od septembra 2002

PhDr. Bohumil Búzik  
Katedra sociológie FF UK Bratislava  
od septembra 2006

Mgr. Róbert Klobucký, PhD.  
Katedra sociológie FF UK Bratislava  
od 1. septembra 1997  
**ukončenie: 29. 3. 2006**

## **6. Výstupy do spoločenskej praxe (aplikácie výsledkov, expertízna a popularizačná činnosť)**

Ústav charakterizujú intenzívne, ale i rôznorodé výstupy do spoločenskej praxe. Rozsiahle sú aplikačné výstupy z výsledkov vedeckého bádania. Pracovníci ústavu sa pravidelne podieľajú ako experti na práci v európskych inštitúciách, pre ktoré pripravujú rôzne expertízy, hodnotiace stanoviská a podklady. Podobne sú členmi viacerých poradných grémíí domácich ministerstiev a rôznych štátnych i mimovládnych inštitúcií. Výstupy realizujú aj pre územné a sídelné samosprávy a iné organizácie, pre ktoré pripravujú expertné materiály a stanoviská. Výrazné sú vedecko-popularizačné aktivity pracovníkov ústavu.

### **i. Zoznam najvýznamnejších výsledkov aplikovaného výskumu**

**1. Projekt:** Die Österreichische West-Ost Grenze. Qualitative Rekonstruktion der „mentalen“ Grenzziehung. Teil: Slowakei – Österreich. Pracovný názov pre SR: Mentale Grenze Slowakei – Österreich.

*Po páde „železnej opony“ v roku 1989 sa stala cezhraničná spolupráca jednou z najväčších výziev na rozvoj a prekonanie zaostávania prihraničných marginalizovaných a ekonomicky*

znevýhodnených vidieckych oblastí. Projekt sa zameriava na históriu vzniku „mentálnej hranice“ v „hlavách“ ľudí žijúcich v susedstve a jej zmeny a skúma ďalšie spoločné rozvojové možnosti slovensko-rakúskeho prihraničného regiónu. Poukazuje na potrebu prekonávať nielen mnohé administratívne a ekonomické bariéry, ale rovnako aj bariéry, „hranice“ a stereotypy v hlavách ľudí, žijúcich v týchto regiónoch.

Výstupom z projektu je publikácia: Faltán, L.: (ed. a spoluautor): *Mentálna hranica. Obraz suseda v slovensko-rakúskom pohraničí*. Bratislava: Sociologický ústav SAV, 2003. 115 s. ISBN 80-85544-26-1.

[2] Výskumy volebných preferencií a volebné analýzy na Slovensku. Autori: **Krivý, V.** – Gyárfášová, O. In: Krejčí, J. (ed.): *Kvalita výskumů volebních preferencií*. (Surveys of Electoral Preferences and Electoral Analyses in Slovakia.) Praha, Sociologický ústav AV ČR 2004, s. 203 – 230.

Štúdia mapuje vývoj výskumu volebných preferencií a volebných analýz na Slovensku po roku 1989. Podrobnejšie sa venuje skúsenostiam s volebnými výskumami, tzv. exit-polls, predvolebnými výskumami a otázkami možností a limitov odhadov účasti na hlasovaní, ako aj volebných výsledkov. Venuje sa tiež niektorým črtám volebného správania na Slovensku k čomu využíva široký empirický materiál. Štúdia sa venuje aj vybraným metodologickým problémom výskumu volebných preferencií. Vo vzťahu k vonkajšiemu prostrediu výskumov sa štúdia zaoberá niektorými stránkami „koexistencie“ výskumov a médií, ako aj zákonnými úpravami zverejňovania výskumov v predvolebnom období. Popri analýze rôznych aspektov výberových reprezentatívnych zisťovaní štúdia ponúka prehľad a niektoré výsledky prístupu, ktorý využíva agregované údaje volebnej štatistiky, najčastejšie za obce krajiny. Pre záujemcov o slovenské výskumy s politickým zameraním sú odporúčané zdroje informácií.

[3] **Projekt:** Regionálna diferenciacia, regionálny rozvoj v Slovenskej republike v kontexte integračných dosahov (Regional Differentiation, Regional Development in the Slovak Republic in the Context of Integration)

Projekt predstavuje relatívne komplexnú multidimenzionálnu a multidisciplinárnu analýzu a syntézu jednotlivých vývojových etáp sociálno-priestorovej situácie slovenskej spoločnosti v predtransformačnom a transformačnom období. Rozpracovali sa teoreticko-metodologické východiská a indikačné inštrumentárium pre multidimenzionálne a multidisciplinárne výskumné analýzy v oblasti regionálneho vývoja. Vytvoril sa multidisciplinárny a multidimenzionálny poznatkový fond o stave a vývojovom smerovaní regionálneho rozvoja na Slovensku. Aplikačné efekty projektu majú možnosť sa prejavíť pri formulovaní lokálnych, regionálnych i národných politík regionálneho rozvoja, pre mobilizáciu lokálnych, regionálnych i národných zdrojov pre regionálny rozvoj a pre vypracovávanie či aktualizovanie programov sociálneho a hospodárskeho rozvoja (PHSR).

Získané poznatky sú prezentované v publikáciách, v mediálnych vystúpeniach, v prednáškových a konferenčných aktivitách (napr. Vidieckeho parlamentu), ako aj v expertných stanoviskách.

[4] **Projekt:** Slovensko na ceste k rodovej rovnosti (Slovakia on the way to gender equality) SÚ SAV bol partner resp. spoluriešiteľ projektu. Nositeľom projektu bola Európska rómska agentúra. V rámci projektu bola realizovaná analýza postavenia žien na súčasnom trhu práce. Boli identifikované hlavné problémy a bariéry ich uplatnenia na pracovnom trhu, zmapované spôsoby a formy porušovania princípov rodovej rovnosti, ako aj mechanizmy presadzovania a kontroly týchto princípov zo strany zamestnávateľov a ostatných relevantných subjektov. V kvantitatívnej časti to bol realizovaný veľký reprezentatívny výskum (2500 respondentov). V kvalitatívnej časti boli vo vybraných okresoch zrealizované hĺbkové rozhovory s rôznymi expertmi (úradu práce, zamestnávateľa, odboroví predstavitelia, tretí sektor) ako aj hĺbkové rozhovory s dlhodobozamestnanými ženami. Analýza výsledkov upozornila na potrebu nového prístupu k problematike uplatňovania žien na pracovnom trhu, ktorý by mal intenzívnejšie zohľadňovať zosúladiť pracovného a rodinného života.

Dôležitou súčasťou projektu smerom k praxi bol aj návrh odporúčaní v oblasti politiky zamestnanosti, sociálnej politiky, ako aj v oblasti vzdelávania, výskumu a médií.

**[5] Konferencia „Chudoba v slovenskej spoločnosti a vzťah slovenskej Spoločnosti k chudobe“.** Konferenciu usporiadal Sociologický ústav SAV v spolupráci so Slovenskou komisiou pre UNESCO NK MOST a nadáciou Friedricha Eberta. Odborný garant: KUSÁ, Z. *Konferencia Chudoba v slovenskej spoločnosti a vzťah slovenskej spoločnosti k chudobe, (14. až 16. novembra 2005 pod organizačnou a finančnou záštitou SK UNESCO NK MOST a nadácie Friedricha Eberta) bola stretnutím spoločenských vedcov, pracovníkov verejnej správy, samosprávy a mimovládnych organizácií, novinárov, filmárov a aj aktivistov z radov postihnutých chudobou. Konferencia bola súčasťou Národného akčného plánu sociálnej inklúzie (vláda SR 2004) a jej cieľom bolo oživiť debatu o chudobe na Slovensku, prekonať jej zúžené a administratívne chápania a rozšírený sklon pripisovať hlavnú zodpovednosť za chudobu tým, ktorí sú chudobou postihnutí. Spoločne prijaté závery konferencie boli zaslané politickým predstaviteľom a médiám s hlavným poslaním posilniť ľudsko-právny prístup k chudobe ako k otázke ľudskej dôstojnosti a podmienok pre dôstojný život. Konferencia prispela ku kultivácii verejného diskurzu o problémoch chudoby.*

**[6] Regionálny akčný plán sociálneho začlenenia rómskeho obyvateľstva Banskobystrického samosprávneho kraja.** Konceptné a analytické spracovanie výskumu podmienok sociálnej inklúzie obyvateľov z rómskych komunít Banskobystrického kraja metódou fókusových skupín pre regionálny plán sociálneho začlenenia rómskeho obyvateľstva. Koordinátorom projektu a nositeľom grantu bola Vidiecka organizácia pre komunitné aktivity (VOKA) a regionálna kancelária Splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity. Záverečnú správu výskumu (postavenú na analýze prepisov fókusových skupín zo 17 mestských a vidieckych lokalít BBSK) prijala Riadiaca skupina so záujmom a zohľadnila ju pri záverečných prácach na Regionálnom pláne sociálneho začleňovania BBSK. Správa bude publikovaná ako príloha Regionálneho plánu.

**[7] Projekt: Návrh, príprava a vyhodnocovanie výskumu sociálnych služieb ako súčasť komunitného plánovania Bratislavského samosprávneho kraja.**

*na základe zmluvy medzi Bratislavským samosprávnym krajom a Sociologickým ústavom SAV (september 06 – január 07) vypracovanie návrhu, prípravy a vyhodnotenia výskumu životných podmienok, potrieb a očakávaní klientov sociálnych služieb v Bratislavskom samosprávnom kraji. Vo výskume sa pracovalo so štyrmi typmi dotazníkov (seniori, zdravotne postihnutí, rodiny a jednotlivci v kríze a látkovo závislí), ktorých distribúciu zabezpečovali občianske združenia zastupujúce záujmy klientov sociálnych služieb. Zistenia výskumu (návratnosť 753 dotazníkov) budú slúžiť ako súčasť komunitného plánovania Bratislavského samosprávneho kraja v oblasti sociálnych služieb.*

**[8] Projekt: Analýza stavu existencie a potenciálnej diskriminácie na Slovensku.** Pre Úrad vlády SR bola vypracovaná expertíza "Analýza existujúcej a potencionalnej diskriminácie na Slovensku". Zaoberala sa dôvodmi diskriminácie, ktoré sú definované v článku 13 Zmluvy o Európskom spoločenstve a ktorými sú pohlavie, rasový a etnický pôvod, náboženské vyznanie alebo viera, zdravotné postihnutie, vek a sexuálna orientácia. Analýza slúžila ako východiskový materiál k vypracovaniu národnej stratégie a plánu aktivít k európskemu roku rovnosti príležitostí pre všetkých 2007 v kontexte Slovenskej republiky. Projekt bol vypracovaný v spolupráci s MPSVR SR a kanceláriou ombudsmana.

**[9] Projekt: Multilaterálny projekt EU "Leonardo da Vinci Community Vocational Training Action Programme".** Integrálnou a dôležitou súčasťou projektu bolo vypracovanie tzv. Národného výukového E-learningového modulu o malom a strednom podnikaní na Slovensku, ktorý slúži pre poradenstvo a výuku malých a stredných podnikateľov, prípadne

študentov. Výsledky projektu poskytujú aj možnosť medzinárodného porovnania inštitucionálnych a legislatívnych podmienok podnikania.

[10] Výberové členstvo v sieti expertov pre implementáciu smerníc pracovného práva v rozšírenej Európskej únii. (Studies on the Implementation of Labour Law Directives in the Enlarged European Union). (M. Čambáliková) *V rámci projektu sú vypracovávajú národné správy o implementácii európskych smerníc pracovného práva do právneho poriadku a praxe SR. Na základe týchto správ je spracovávaná komparatívna štúdia za všetky zúčastnené krajiny, ktorá umožňuje medzinárodné porovnanie legislatívnych, inštitucionálnych a širších spoločenských podmienok, ktoré využívajú relevantné inštitúcie v danej oblasti.*

[11] Výberové členstvo v sieti expertov pri EK DG Employment Unit 2 Európskej komisie v rámci skupiny „Group of non-governmental experts in the fight against poverty and social exclusion“. (Z. Kusá)

*Obsahom práce siete expertov je každoročné vypracovanie dvoch - troch expertných správ a ďalších ad hoc komentárov na požiadanie, ktoré sa zameriavajú na deskripciu a analýzu sociálno-politických programov, novej legislatívy, sociálno-ekonomickej situácie obyvateľstva a dohodnutých špeciálnych tém (napr. minimálny príjem, chudoba detí, regionálna politika sociálnych služieb). Štúdie sa používajú ako podklad pre vypracovanie Spoločných správ o sociálnej inklúzii (každoročne publikovaný dokument Európskej komisie reflektujúci situáciu v oblasti sociálnej inklúzie a boja s chudobou) a pre ďalšie potreby Otvorenej metódy koordinácie v oblasti sociálnej inklúzie Európskej komisie.*

**ii. Zoznam najvýznamnejších expertíz pre Národnú radu SR, vládu SR, ústredné orgány štátnej správy SR, medzinárodné a zahraničné organizácie a inštitúcie a iné organizácie**

**a/ expertízy pre NR SR a ústredné orgány štátnej správy SR**

**KRIVÝ, V.:** výskum vzťahu slovenskej verejnosti k NATO, v rámci programu PRENAME, gestorovaného MZV SR.

**KUSÁ, Z.:** Konzultácia návrhu stratégie MK SR (Sekcia menšinových kultúr) v oblasti starostlivosti a podpory kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva – pre MK SR

**FALŤAN, Ľ.:** Hodnotenie Malých projektov CBC PHARE Rakúsko – Slovensko, pre MVRR SR

**PISCOVÁ, M. (ed.):** Analýza stavu existencie a potenciálnej diskriminácie na Slovensku. Pre Úrad vlády SR, ako východiskový materiál k Európskemu roku Rovnosti príležitostí pre všetkých. V spolupráci s MPSVR SR a kanceláriou ombudsmana.

**Kol. pracovníkov SÚ SAV:** Pripomienkovanie materiálu “Súčasný stav sociálno-ekonomickej úrovne v jednotlivých regiónoch Slovenska a pripravovaných opatreniach...” pre MPSVR SR, február 2006.

**b/ pre medzinárodné a zahraničné organizácie a inštitúcie**

**ČAMBÁLIKOVÁ, M.:** National Expert Assessment of the Implementation and Application of Directives 91/533/EEC, 94/45/EC, 98/59/EC, 94/33/EC, and 2003/88 in the Slovak Republic. National Reports for the European Commission. Employment, Social Affairs and Equal Opportunities DG.

**ČAMBÁLIKOVÁ, M.:** National Expert Assessment of the Implementation and Application of Directives 2000/34/EC, 2001/86/EC, 2002/14/EC, 2003/72/EC, 1999/63/EC and 2000/79/EC in the Slovak Republic. National Reports for the European Commission. Employment, Social Affairs and Equal Opportunities DG.

**KUSÁ, Z.:** Boj s chudobou a sociálnym vyčlenením (exklúziou) – pre Európsku komisiu?

**KUSÁ, Z.:** Group of non-governmental experts in the fight against poverty and social exclusion: Slovakian expert No. VC/2004/0081 pre Európsku komisiu – DG Employment and Social Affairs (12. júl 2004 – február 2005)

**KUSÁ, Z.:** pre Európsku komisiu (DG Employment & Social Affairs): členka Group of non-governmental experts in the fight against poverty and social exclusion: Slovakian expert  
Contract reference: No. VC/2005/0084 Commitment No.: SI2.402027.

**PISCOVÁ, M.:** „Gender assesment of the national Reform Plan on Employment – Report on Slovakia“, European Commision’s Expert Group on Gender. Social Inclusion and employment Report for the Equal Opportunities Unit, DG Employment. European Commission.

**PISCOVÁ, M.:** National Expert Assesment of the Gender Perspective in the National Reform Plan for Employment – Report on Slovakia, European Commision’s Expert Group on Gender, Social Inclusion and Employment, Report for the Equal Opportunities Unit, DG Employment Social Affairs and Equal Opportunities. European Commission.

**PISCOVÁ, M.:** National Expert Assesment for the Gender Perspective in the National Reports on Strategies for Social Protection and Social Inclusion – Report on Slovakia, European Commision’s Expert Group on Gender, Social Inclusion and Employment, Report for the Equal Opportunities Unit, DG Employment Social Affairs and Equal Opportunities. European Commission.

#### c/ pre samosprávy regiónov a sídiel, pre VIPA

**FALŤAN, Ľ.** – Tvrdoň, J.: Prednáška o regionálnej diferenciacii pre Ebert Stiftung v rámci Sociálneho diskusného fóra (Bratislava, 27.4.2005)

**FALŤAN, Ľ. – GAJDOŠ, P.** – Tvrdoňová, J.: Prednáška o regionálnej diferenciacii a pozícii Trenčianskeho samosprávneho kraja, pre poslancov VÚC Trenčín (Trenčín, 12.5.2005)

**FALŤAN, Ľ.** – Tvrdoňová, J.: Prednáška o regionálnej diferenciacii a pozícii Nitrianskeho samosprávneho kraja, Komisiu regionálneho rozvoja (Ipeľský Sokolec, 26.5.2005)

**FALŤAN, Ľ.** – Tvrdoňová, J.: Prednáška o regionálnej diferenciacii a pozícii Prešovského samosprávneho kraja, pre Komisiu regionálneho rozvoja a cestovného ruchu VÚC (Prešov, 7.6.2005)

**FALŤAN, Ľ.:** Prednáška o regionálnej diferenciacii Slovenska pre účastníkov seminára o projekte SAPARD, organizovaného Vidieckym parlamentom Prešovského samosprávneho kraja (Regetovka, 6.7.2005)

**FALŤAN, Ľ.:** Podpredseda Vidieckeho parlamentu SR

**FALŤAN, Ľ.:** Expert únie miest Slovenska

**FALŤAN, Ľ.:** Spolupráca s Vidieckym parlamentom SR v problematike foriem mikroregionálnej spolupráce. Realizácia terénneho výskumu „Mikroregión ako aktér regionálneho rozvoja“.

**GAJDOŠ, P.:** Prednáška o regionálnej diferenciacii SR a pozícii Banskobystrického samosprávneho kraja na regionálnej LEADER konferencii (Banská Bystrica, 31.5.2005)

**GAJDOŠ, P.:** Prednáška o regionálnej diferenciacii a regionálnom rozvoji Slovenska s prihliadnutím na Košický samosprávny kraj (Košice, 8.-9.9.2005)

**GAJDOŠ, P.** - Vypracovanie expertízy pre samosprávu obce Štvrtok na Ostrove – v rámci projektu EQUAL – k problematike rozvoja vidieka so špecifickým dôrazom na problematiku vybraného mikroregiónu (2006).

**GAJDOŠ, P.:** Expert únie miest Slovenska

**KUSÁ, Z.:** Návrh, príprava a analytické spracovanie focus group skúmania podmienok sociálnej inklúzie obyvateľov z rómskych komunít BBSK (podkladový výskum pre *Regionálny akčný plán sociálneho začlenenia rómskeho obyvateľstva Banskobystrického samosprávneho kraja*) (júl - december 2006)

**KUSÁ, Z.:** Návrh, príprava a vyhodnocovanie výskumu sociálnych služieb ako súčasť komunitného plánovania Bratislavského samosprávneho kraja (2 zmluvy medzi SÚ SAV – BSK od 28. 10. 2006 do 24. 1. 2007)

#### d/ pre iné organizácie

**Cambáliková, M.:** Spolupráca na pripomienkovaní materiálu. Správa o dodržiavaní ľudských práv na Slovensku pre Národné stredisko pre ľudské práva v SR.

**Krivý, V.:** Vypracovanie analýzy a posúdenie k hodnoteniu verejných vysokých škôl na



Slovensku (ARRA). Účasť na konferencii (s polemickým vystúpením) 28.2.2006  
a polemika s autormi projektu, 29.3.2006.

### iii. Zoznam najvýznamnejších výsledkov popularizačnej činnosti

- [1] **ČAMBÁLIKOVÁ, M.:** Vzťah odborov a politických strán v demokratickej spoločnosti. TA3, 16.10.2003.
- [2] **ČAMBÁLIKOVÁ, M.** Sociálna stratifikácia v spoločnosti. Slovenský rozhlas I, Relácia Beseda z prvej ruky, 3.8.2005.
- [3] **ČAMBÁLIKOVÁ, M.** Sociálny dialóg na Slovensku. Slovenský rozhlas I, Popoludnie s rozhlasom, 16.6.2006.
- [4] **FALŤAN, Ľ.:** Prezentácia knihy *Mentálna hranica*. Rakúske veľvyslanectvo, 14.11.2003
- [5] **FALŤAN, Ľ.:** Nezamestnanosť dopadá oveľa viac na vidiek. Rozhovor In SME, 19.7.2004
- [6] **FALŤAN, Ľ.:** Tlačová konferencia k publikácii *Regionálny rozvoj Slovenska. Východiská a súčasný stav a projektu Regionálna diferenciácia, regionálny rozvoj v Slovenskej republike v kontexte integračných dosahov*. 11.1.2005
- [7] **FALŤAN, Ľ.:** *Beseda k problematike regionálneho rozvoja* s účasťou ministra výstavby a regionálneho rozvoja SR, zástupcu ZMOS a predsedu Prešovského VÚC, SRO, 3.5.2006
- [8] **KRIVÝ, V.:** Ľavica sa posilnila, ale stále nie je dominantná. In SME, 28.6.2006.
- [9] **KRIVÝ, V.- Gyárfášová, O.:** Pohľad späť: od referenda k novému prezidentovi. In SME, 23.4.2004 (celostránková analýza).
- [10] **KUSÁ, Z.:** Fondy na podporu verejného snívania. SME 26. 2. 2004, s. 12 (*tento komentár má niekoľko citácií v odbornej literatúre*)
- [11] **KUSÁ, Z.:** Je Slovensko najreformnejšia krajina? *Pod lampou STV2* 7. 10. 2004 (21.-24.00)
- [12] **KUSÁ, Z.:** Kedy bude bytový problém verejnou otázkou? 25. 4. 2005 <http://www.changenet.sk/?section=forum&x=106415#> (vyžiadané na publikovanie v: Wann wird endlich Wohnproblem eine Frage der Öffentlichkeit? *European Dream*, zvláštne vydanie novín publikovaných v Žiline a vo Viedni, október - november 2005)
- [13] **KUSÁ, Z.:** Chudoba Nočná pyramída *Slovenský rozhlas* 2. 2. 2006
- [14] **PISCOVÁ, M.:** Verejnosť a veda. Veda a vedci v zrkadle verejnej mienky. In Správy SAV, 2003, č.9, s.5-7.
- [15] **PISCOVÁ, M.:** Diskrimináciu zažíva v práci väčšina žien. In SME, 18.7.2006, s.4.
- [16] **PISCOVÁ, M.** Ako vidia odborníci trh práce v regiónoch Slovenska. HN, príloha Kariéra, 3.8.2006, s. 17.

### iv. Zoznam patentov udelených v zahraničí, vrátane príjmov z patentov

### v. Zoznam patentov udelených na Slovensku, vrátane príjmov

### vi. Zoznam licencií predaných v zahraničí, vrátane príjmov

### vii. Zoznam licencií predaných na Slovensku, vrátane príjmov

### viii. Zoznam zmlúv s hospodárskymi partnermi, vrátane príjmov

[1] **Zmluva s Bratislavským samosprávnym krajom na spracovanie projektu** „Návrh, príprava a vyhodnocovanie výskumu sociálnych služieb ako súčasť komunitného plánovania Bratislavského samosprávneho kraja“ (riešiteľ: **Kusá, Z.**) (2 zmluvy medzi SÚ SAV – BSK od 28. 10. 2006 do 24. 1. 2007) cena: 48 tis. Sk

## ix. Zoznam spoločných výskumných projektov s hospodárskymi partnermi, vrátane príjmov

### x. Súhrn výstupov do spoločenskej praxe

Výstupy do spoločenskej praxe	2003	2004	2005	2006	Spolu
Expertízy pre Národnú radu SR, vládu SR, ústredné orgány štátnej správy SR, medzinárodné a zahraničné organizácie a inštitúcie a iné organizácie	3	3	14	15	35
Články v tlačových/internetových médiách popularizujúce výsledky vedeckého výskumu, najmä výsledky organizácie	47	59	43	92	241
Vystúpenia v oznamovacích prostriedkoch popularizujúce výsledky vedeckého výskumu, najmä výsledky organizácie	29	24	45	75	173
Verejné popularizačné prednášky	0	3	10	4	17

### xi. Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky k aplikačnej a popularizačnej činnosti

Pracovníci ústavu sa pravidelne podieľajú ako experti na práci v európskych inštitúciách, pre ktoré pripravujú rôzne expertízy, hodnotiace stanoviská a podklady. Podobne sú členmi viacerých poradných grémii domácich ministerstiev a rôznych štátnych i mimovládnych inštitúcií a organizácií, pre ktoré pripravujú expertné stanoviská. Významné je i zastúpenie pracovníkov ústavu v poradných zboroch vlády a štátnych orgánov, radách štátnych výskumných programov, v medzinárodných inštitúciách ako národní experti, vo vedeckých agentúrach a akademických orgánoch SAV a univerzít, čo predstavuje dôležitú zložku ich expertíznej, aplikačnej a popularizačnej činnosti.

- \* členstvo v poradných zboroch vlády SR, Národnej rady SR a pod. **14**
- \* členstvo v radách štátnych programov a podprogramov ŠPVV a ŠO **5**
- \* členstvo v medzinárodných inštitúciách ako národní experti **3**
- \* aktivity v orgánoch SAV a VŠ **17**

Paralelnou súčasťou výskumu chudoby bol interaktívny diskurz s mnohými relevantnými subjektami, ktoré sa s týmto fenoménom stretávajú. Vyústením tohto diskurzu bola príprava a realizácia konferencie "Chudoba v slovenskej spoločnosti a vzťah slovenskej spoločnosti k chudobe", ktorú ústav usporiadal v spolupráci s Národným komitétom MOST UNESCO a F. Ebert Stiftung v roku 2005. Konferencia sa stretla s mimoriadne veľkým ohlasom v odbornej ale i laickej verejnosti. Za veľký prínos považujeme publikovanie príspevkov v zborníku, v ktorom sa stretli rôzne ideové a disciplinárne pohľady na chudobu s cieľom posilniť ľudsko-právny prístup k chudobe, teda chápanie chudoby ako ohrozenia ľudskej dôstojnosti.

**Projekt revitalizácie mikrooblasti Rimava – Rimavica** sa riešil ako Phare projekt (Phare LIEN & Partnership mikroprojekty). (1999-2000) Cieľom projektu bolo aktivizovať a efektívne využívať miestne zdroje a potenciály a vytvárať predpoklady pre revitalizáciu mikrooblasti a jej jednotlivých obcí. Výstupom z projektu bolo vypracovanie „Metodiky revitalizácie obcí a mikroregiónov“ predovšetkým s dôrazom na jej využitie v marginálnych územiach.

Metodika našla výrazné uplatnenie pri revitalizačných aktivitách mikrooblasti Rimava-Rimavica (patriacej do najproblémovjšieho okresu na Slovensku Rimavskej Soboty), a podľa tejto metodiky sa realizujú rozvojové aktivity v tomto území i v súčasnosti. Našla však uplatnenie aj v iných obciach a mikroregiónoch v regióne Gemera a Malohontu.

Prostredníctvom ústredia NGO sa táto metodika prezentovala ako vzorová aj pre iné územia na Slovensku. Metodika predstavuje *otvorený materiál*, ktorý sa mal dopĺňať a zdokonaľovať tak, ako sa budú meniť podmienky rozvoja jednotlivých obcí a mikrooblasti ako celku. Metodika položila základ systematickej práci na rozvoji obcí a mikrooblasti, čo sa v sledovanom mikroregióne v značnej miere podarilo (napr. pozitívne priemety do regenerácie spoločenstiev obcí mikrooblasti, rozpracovanie viacerých lokálnych projektov a pod.)

### 3. Prostredie a manažment. Personálna politika a uplatnenie záverov predošlého hodnotenia organizácie

#### i. Súhrnná tabuľka zamestnancov

Zamestnanci	2003	2004	2005	2006
Zamestnanci spolu	26	24	26	25
Výskumní pracovníci z tabuľky I.4	21	20	21	20
FTE z tabuľky I.4	18,9	18,5	18,4	15,8
Priemerný vek výskumných pracovníkov s VŠ vzdelaním	55	56	56	55

#### ii. Kvalifikačná štruktúra

Počet	2003	2004	2005	2006
DrSc.	0	0	0	0
PhD / CSc.	10	10	10	10
Prof.	1	1	1	0
Doc./Assoc. Prof.	1	1	1	2

iii. Stav a rozvoj výskumnej infraštruktúry vrátane experimentálneho, výpočtového a technického vybavenia (opis súčasnej infraštruktúry, priestorové podmienky, materiálne a technické zdroje. Infraštruktúra, prístrojové a technické vybavenie, ktoré bude nevyhnutné zaobstarat' pre dosiahnutie cieľov stanovených v koncepcii výskumu a vývoja na ďalšie štyri roky)

#### Výpočtové a technické vybavenie, materiálne zdroje

Výpočtové a technické vybavenie Sociologického ústavu SAV možno považovať za relatívne uspokojujúce. Všetci pracovníci ústavu majú k dispozícii PC s prístupom k internetu, aj keď niektoré z počítačov sú už zastaralé. Nespĺňajú preto nároky na inštaláciu náročnejších softvérových aplikácií a nemajú už dostatočnú kapacitu na niektoré náročnejšie úlohy – napríklad nie sú vhodné na prácu s databázami údajov.

Z prezentačnej techniky, k dispozícii sú k dispozícii viaceré notebooky, spätný a digitálny projektor. Okrem toho sú k dispozícii tri sieťové tlačiarne, kopírovacie stroje a skener.

K základnému programovému vybaveniu počítačov a notebookov patrí operačný systém Windows, balík programov a nástrojov Microsoft Office, ako aj antivírusový program NOD32.

Okrem základného vybavenia ústav zabezpečuje špeciálny softvér na štatistickú analýzu dát (niekoľko licencií programu SPSS), softvér na zobrazenie priestorových dát (ArcView),

viaceré programy na grafickú prípravu publikácií a posterov, program na tvorbu a úpravu pdf-dokumentov.

Dôležitou položkou programového vybavenia je aj nákup databáz údajov, potrebných k riešeniu aktuálnych výskumných projektov. Ide najmä o veľké databázy základných údajov zo štatistík (ŠÚ SR, EUROSTAT a pod.), mapové podklady, ako aj špecializovanejšie databázy napr. výsledkov medzinárodných výskumov, ktoré sa kupujú z EUROSTATu a z archívov sociálnych dát.

Z hľadiska technického a materiálneho vybavenia pracoviska je cieľom na ďalšie roky priebežná náhrada starších PC a techniky, aktualizácia softvéru a ich nové verzie, dokúpenie špecializovaného programového vybavenia (kvantitatívna analýza dát – budovanie a testovanie modelov s latentnými premennými, ako aj programy na kvalitatívnu analýzu údajov), priebežný nákup databáz údajov a priebežná aktualizácia databáz v archíve sociálnych dát SÚ SAV.

### **Priestorové podmienky**

Sociologický ústav SAV sídliaci v Bratislave má hlavné a jedno detašované pracovisko. Vedenie ústavu, prevažná väčšina zamestnancov a knižnica sídli na Klemensovej ulici, detašované pracovisko sídli v hlavnom areáli SAV, Dúbravská cesta.

Z hľadiska priestorových nárokov sú absolútne nedostatočné a nevyhovujúce súčasné priestorové kapacity ústavnej knižnice. Knižnica poskytuje svoje služby okrem zamestnancov aj verejnosti, nemá však potrebné kapacity na uskladnenie publikácií a časopisov ani podmienky na prezenčné štúdium. Tieto kapacity bude potrebné v ďalšom období dobudovať.

### **iv. Stav a rozvoj bibliografických zdrojov, činnosť knižnice a/alebo informačného centra organizácie**

#### **Činnosť knižnice SÚ SAV a služby poskytované verejnosti**

Ústavná knižnica poskytuje služby aj pre širokú verejnosť. Iba v priebehu roku 2006 bolo verejnosti poskytnutých 380 výpožičiek a bibliografických informácií.

Počas rokov 2003 – 2006 bolo poskytnutých celkovo 7 775 výpožičiek, z toho 5 655 knižných titulov a 2 120 periodík.

#### **Prehľad poskytnutých knižnično-informačných služieb na SÚ SAV**

- budovanie autorského a systematického katalógu
- evidencia časopisov a novín
- automatizované spracovávanie knižničného fondu (KKF), publikačnej činnosti pracovníkov ústavu (ASEP), časopisu Sociológia (DOK)
- priebežné sledovanie citácií
- vedenie agendy objednávok, faktúr, ostatnej korešpondencie
- výpožičné služby interné (prezenčne, absenčne), externé, MVS
- výmena ústavných publikácií a časopisu Sociológia s partnerskými inštitúciami
- spolupráca s Ústrednou knižnicou SAV, Univerzitnou knižnicou (účasť na seminároch, školeniach, výstavách a pod.)

#### **Stavy knižničných fondov SÚ SAV v rokoch 2003 – 2006**

Stav knižničného fondu k **31.12.2006**

Z toho:

**9 842** knižničných jednotiek  
**184** knižných prírastkov  
**47** titulov periodík

Stav knižničného fondu k **31.12.2005**

Z toho:

**9 658** knižničných jednotiek  
**176** knižných prírastkov  
**47** titulov periodík

Stav knižničného fondu k **31.12.2004**

Z toho: **9 525** knižničných jednotiek  
**133** knižných prírastkov  
**47** titulov periodík

Stav knižničného fondu k **31.12.2003**

Z toho: **9 392** knižničných jednotiek  
**170** knižných prírastkov  
**47** titulov periodík

### **Činnosť archívu dát SÚ SAV a poskytovanie informácií vo vzťahu k odbornej verejnosti**

Na základe dohody s Filozofickou fakultou UK ústav prevádzkuje Slovenský archív sociálnych dát. Záujem o využívanie údajov z archívu, je i napriek tomu, že ide o novú službu, relatívne vysoký. Počet návštevníkov, ktorí si počas roku 2006 sťahovali z archívu dátové súbory bol 85, z toho 8 boli zo zahraničia.

Prevažná väčšina užívateľov využíva údaje z archívu pre akademické účely ako je vypracovávanie odborných štúdií, seminárnych prác, diplomových a dizertačných prác. O údaje zo sociologických výskumov však prejavujú záujem aj médiá. Pracovníci ústavu veľmi aktívne spolupracujú s viacerými médiami, pričom v mnohých prípadoch ide o dlhoročnú a obsahovo vyprofilovanú spoluprácu. Týka sa to najmä Slovenského rozhlasu, denníkov SME, Pravda a Hospodárske noviny, príp. iné. Takýto vyprofilovaný typ spolupráce prináša i tú výhodu, že spolupráca je obojsmerná, resp. v prípade záujmu pracovníci dostávajú v týchto publicistických médiách vlastný priestor.

### **Slobodný prístup k informáciám a prezentácia SÚ SAV na internete**

Poskytovanie informácií o SÚ SAV sa deje v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám. Prevažnú časť aktuálnych informácií o SÚ SAV môže prípadný záujemca nájsť na internetovej stránke ústavu [www.sociologia.sav.sk](http://www.sociologia.sav.sk).

Internetová stránka ústavu funguje už od roku 2000 a súčasná návštevnosť webu je približne 500 návštevníkov mesačne. Príkladom môže byť štatistika návštevnosti v decembri 2006: 515 – návštevníci, 538 – návštevy, 1 167 – zobrazené stránky, 505 – unikátne IP adresy.

Web ústavu poskytuje okrem základných informácií (o zameraní ústavu, pracovníkoch a projektoch) aj ďalšie informácie o aktuálne vydaných publikáciách alebo pripravovaných podujatiach. Niektoré významnejšie aktivity a projekty ústavu sú prostredníctvom stránok SÚ SAV prezentované aj podrobnejšie (napr. projekt *Európsky výskum hodnôt*, činnosť UNESCO-MOST, EU projekt *Mládež a európske občianstvo* a pod.). Osobitná pozornosť sa venuje prezentácii časopisu Sociológia. Okrem základných informácií o časopise sú na tejto stránke aj prepojenia na online databázy článkov publikovaných v Sociológii.

SÚ SAV okrem svojej stránky aktívne spravuje aj web Slovenskej sociologickej spoločnosti – poskytuje priestor, upravuje a aktualizuje webovú stránku SSS.

Podobne za dôležité považujeme aj spravovanie a aktualizovanie informácií o ústave na hlavnej stránke Slovenskej akadémie vied [www.sav.sk](http://www.sav.sk). Keďže ide o jednu z hlavných brán k informáciám o SÚ SAV priebežne aktualizujeme všetky poskytované informácie.

## **v. Opíšte, akým spôsobom boli zohľadnené závery a odporúčania predošlého hodnotenia**

### **Odporúčanie č. 1: personálny rozvoj a omladenie, rozšírenie kapacít**

V posledných troch rokoch došlo k relatívne výraznej obmene pracovníkov, ktorá priniesla zníženie vekového priemeru. Odporúčané rozšírenie personálnych kapacít nebolo možné realizovať s ohľadom na striktné finančné limity v mzdovej oblasti. Jeden pracovník úspešne ukončil doktorandské štúdium.

### **Odporúčanie č. 2: modernizácia technického vybavenia**

Z hľadiska kvality technickej infraštruktúry na SÚ SAV došlo v predošlom období k zlepšeniam najmä čo sa týka kvality PC a programového vybavenia PC. Počítač s prístupom na internet majú k dispozícii všetci zamestnanci. Pribudli moderné počítače s dostatkom kapacít na inštalovanie náročnejších softvérov. Taktiež pribudli prenosné notebooky, ktoré sú zamestnancom k dispozícii pri prezentovaní príspevkov na konferenciách, a taktiež pri ich pracovných cestách a študijných pobytoch. Prezentačnú techniku ústav doplnil tiež o digitálny projektor. Programové vybavenie ústavu sa jednak pravidelne aktualizuje, a taktiež sa, podľa požiadaviek výskumných tímov, rozšírilo o nové špecializované programy.

### **Odporúčanie č. 3: rozšírenie spolupráce s vysokými školami**

Spolupráca s vysokými školami sa zintenzívnila a rozšírila aj do nových oblastí. Spolupráca sa síce stále realizuje prevažne prostredníctvom pedagogickej výuky pracovníkov, ktorí v súčasnosti učia na ôsmich fakultách rozličných univerzít, avšak pribudla spolupráca aj vo výskumnej oblasti. Sú to – spoločné grantové projekty VEGA a participácia na riešení úlohy štátneho projektu Agentúry pre vedu a výskum. Významným výsledkom takejto spolupráce je zriadenie už spomínaného slovenského archívu sociálnych dát. V súčasnosti sa ústav spolu s Filozofickou fakultou uchádzajú o spoločný projekt v Agentúre pre vedu a výskum, ktorý by pomohol pokračovať a rozvíjať archív sociálnych dát ako aj účasť Slovenska v programe ISSP.

V roku 2006 ústav uzatvoril dohodu o spolupráci s Fakultou sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa o vzájomnej spolupráci. Spolupráca prebiehala v pedagogickej oblasti a okrem toho aj pri príprave medzinárodnej konferencie v roku 2005.

## **vi. Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky k manažmentu, výskumnej infraštruktúre a k trendom v personálnom rozvoji**

### **Manažment**

V ústave došlo v uplynulých štyroch rokoch k viacerým zmenám na poste riaditeľa ústavu. V súvislosti so zvolením Mgr. L. Falšana, CSc. do predsedníctva SAV, od 4. júna 2005 sa uvoľnila pozícia riaditeľa ústavu. Po absolvovaní úspešného konkurzu nastúpila od 1. augusta 2005 do funkcie riaditeľky prof. PhDr. I. Radičová, CSc. Táto sa dňa 17. októbra stala členkou vlády SR a preto požiadala o uvoľnenie z výkonu tejto funkcie. Riadením ústavu bola počas tejto doby poverená PhDr. M. Piscová, CSc. Vzhľadom na existujúci konflikt medzi výkonom role poslanca a výkonom role riaditeľa ústavu SAV, bola ku dňu 12. septembra 2006 prof. PhDr. I. Radičová, CSc. odvolaná z funkcie riaditeľky ústavu a na miesto bol vypísaný nový konkurz. Na základe výsledku konkurzu sa novou riaditeľkou ústavu stala PhDr. M. Piscová, CSc, ktorá bola menovaná do tejto funkcie od 2. januára 2007. Okrem zástupcu riaditeľky má ústav aj vedeckého tajomníka. Organizačná štruktúra ústavu je flexibilná a spočíva predovšetkým na grantových tímoch. Poradným orgánom riaditeľky je ústavná rada, ktorá sa pravidelne schádza jedenkrát v týždni. Servisná zložka ústavu je minimalizovaná a tvoria ju 4 pracovníčky, ktoré majú na starosti všetku bibliografickú, personálnu, technickú a edičnú agendu. Tieto pracovníčky sú riadené vedeckým tajomníkom ústavu.

K významným personálnym zmenám možno zaradiť aj naštartovanie procesu omladzovania kolektívu pracovníkov. V uplynulých štyroch rokoch do ústavu pribudli piati noví odborní pracovníci, prevažne absolventi univerzít. Všetci sú vo vedeckej príprave a odôvodnene možno predpokladať, že v blízkej budúcnosti viacerí z nich ukončia svoje doktorandské štúdium a prispedia k značnému zlepšeniu kvalifikačnej štruktúry.

### **Výskumná infraštruktúra**

V budúcnosti sa chceme zamerať na postupné prekonávanie fragmetarizácie výskumných tém a projektov. Chceme sa zamerať na intenzívnejšie zapájanie pracovníkov a výskumných tímov do medzinárodných výskumných projektov. Veľmi nám záleží na tom, aby sme si udržali svoje miesto v existujúcich medzinárodných programoch, ktoré nemajú centrálné financovanie a vyžadujú finančnú participáciu na národnej úrovni. Preto budeme hľadať a usilovať sa o získanie zdrojov na saturovanie existujúcich participácií ako je napr. EVS a ISSP. Týka sa to aj ďalšieho budovania a aktualizácie archívu sociálnych dát.

### **Trendy v personálnom rozvoji**

Za dobrý predpoklad ďalšieho rozvoja ústavu možno považovať to, že na ústave sú prítomné viaceré profesijne vyzreté osobnosti a tiež to, že na ústave existuje relatívne veľká skupina mladých, rozvojaschopných pracovníkov. Na druhej strane nedostatkom je nevyrovnaná veková štruktúra a absencia formálne najvyšších vedeckých hodností, na ktorú nadväzuje absencia doktorandského štúdia. Zvýšiť osobnú zodpovednosť každého pracovníka na výsledkoch ústavu bude v popredí pozornosti na najbližšie roky. K tomu by mala prispieť aj pravidelná atestácia pracovníkov, pričom základný predpoklad – zostavenie atestačnej komisie ústavu – bol už splnený. Druhou dôležitou úlohou je zlepšiť kvalifikačnú štruktúru ústavu a dosiahnuť akreditáciu na doktorandské štúdium.

### **Iné dôležité informácie**

Za správnosť: PhDr. Magdalena Piscová, CSc.  
riaditeľka SÚ SAV

V Bratislave, 27.2.2007

## Príloha č. 1

## Projekty VEGA

## 2003

**Názov projektu:** Triedy a stratifikácia v sociálnej zmene Slovenska (Class and Stratification in Social Change of Slovakia)

**Vedúci projektu:** BÚZIK, B.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1. 2002 – 31.12.2004

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/2071/23

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 38 000.- Sk

**Názov projektu:** Občania SR v kontexte integrujúcej sa Európy (Citizens of Slovak Republic in the Context of European Integration)

**Vedúci projektu:** ČAMBÁLIKOVÁ, M.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2003 – 31.12.2005

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/3009/23

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 37 000.- Sk

**Názov projektu:** Fenomén sídelno-priestorovej identity v multietnickom prostredí (The Phenomenon of Residential – Spatial Identity in the Multiethnic Environment)

**Vedúci projektu:** FALŤAN, Ľ.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2003 – 31.12.2005

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/3146/23

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 1

**Finančné zabezpečenie:** 114 000.- Sk

**Názov projektu:** Sociálne a kultúrne faktory politických orientácií a volebného správania na Slovensku (Social and Cultural Factors of Political Orientations and Electoral Behaviour in Slovakia)

**Vedúci projektu:** KRIVÝ, V.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2002 – 31.12.2004

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/2061/23

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 47 000.- Sk

**Názov projektu:** Vytváranie sociálnych rozdielov a identít. Práca na hraniciach. (The Construction of Social Differences and Identities. A Border Work.)

**Vedúci projektu:** KUSÁ, Z.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2001 – 31.12.2003

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/1093/23 MŠ SR a SAV

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 39 000.- Sk

**Názov projektu:** Transformačné dopady na potenciálové disponibility sídiel a ich spoločenských na Slovensku (Transformation Impacts on Developmental Disponibilities of the Settlements and their Communities in Slovakia)

**Vedúci projektu:** GAJDOŠ, P.

**Doba riešenia:** 1.1.2002 – 31.12.2004

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/2014/23

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 60 000.- Sk



**Názov projektu:** Systémové a kultúrne limity transformácie rodiny a genderových rolí. (Systemic and Cultural Determinants and Limits of Family Transformation and Gender Role Attitudes)

**Vedúci projektu:** PISCOVÁ, M.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2002 – 31.12.2004

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/2072/23

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 44 000.- Sk

**Názov projektu:** Slovenský archív sociálnych dát (Slovak Social Data Archive)

**Vedúci projektu:** STRAPCOVÁ, K.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2002 – 31.12.2004

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/2096/23

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 30 000.- Sk

**Názov projektu:** Storočie slovenskej sociológie (The Century of Slovak Sociology)

**Vedúci projektu:** TURČAN, Ľ.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2001 – 31.12.2003

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/1094/23

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** VEGA 32 000.- Sk; PALMA – TUMYS (sponzor projektu) 20 000.- Sk

## 2004

**Názov projektu:** Triedy a stratifikácia v sociálnej zmene Slovenska (Class and Stratification in Social Change of Slovakia)

**Vedúci projektu:** BÚZIK, B.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1. 2002 – 31.12.2004

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/2071/24

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 50 000,- Sk

**Názov projektu:** Občania SR v kontexte integrujúcej sa Európy (Citizens of Slovak Republic in the Context of European Integration)

**Vedúci projektu:** ČAMBÁLIKOVÁ, M.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2003 – 31.12.2005

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/3009/24

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 42 000.- Sk

**Názov projektu:** Fenomén sídelno-priestorovej identity v multietnickom prostredí (The Phenomenon of Residential – Spatial Identity in the Multiethnic Environment)

**Vedúci projektu:** FALŤAN, Ľ.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2003 – 31.12.2005

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/3146/24

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 1

**Finančné zabezpečenie:** 108 000,- Sk

**Názov projektu:** Sociálne a kultúrne faktory politických orientácií a volebného správania na Slovensku (Social and Cultural Factors of Political Orientations and Electoral Behaviour in Slovakia)

**Vedúci projektu:** KRIVÝ, V.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2002 – 31.12.2004

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/2061/24

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín: –**

**Finančné zabezpečenie:** 53 000,- Sk (spolu s J. Podobom z EÚ SAV)

**Názov projektu:** Transformačné dopady na potenciálové disponibility sídiel a ich spoločenských na Slovensku (Transformation Impacts on Developmental Disponibilities of the Settlements and their Communities in Slovakia)

**Vedúci projektu:** GAJDOŠ, P.

**Doba riešenia:** 1.1.2002 – 31.12.2004

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/2014/24

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín: –**

**Finančné zabezpečenie:** 52 000,- Sk

**Názov projektu:** Systémové a kultúrne limity transformácie rodiny a genderových rolí. (Systemic and Cultural Determinants and Limits of Family Transformation and Gender Role Attitudes)

**Vedúci projektu:** PISCOVÁ, M.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2002 – 31.12.2004

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/2072/24

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín: –**

**Finančné zabezpečenie:** 45 000.- Sk

**Názov projektu:** Slovenský archív sociálnych dát (Slovak Social Data Archive)

**Vedúci projektu:** STRAPCOVÁ, K.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2002 – 31.12.2004

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/2096/24

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín: –**

**Finančné zabezpečenie:** 30 000.- Sk

**Názov projektu:** Hlavné tendencie vývoja sociológie na Slovensku pred po r. 1948 (Principal Development Tendencies in Sociology Before and After 1948 in Slovakia)

**Vedúci projektu:** TURČAN, Ľ.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2004 – 31.12.2006

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/4093/24

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín: –**

**Finančné zabezpečenie:** VEGA 26 000.- Sk; PALMA – TUMYS, a.s. – sponzor: 20 000,- Sk na vydanie výstupu v r. 2004 Denník Alexandra Hirnera.

## 2005

**Názov projektu:** Meniace sa alebo miznúce triedy? Triedna štruktúra a sociálna stratifikácia na Slovensku na prelome tisícročia (Changing or Waning Class? Class Structure or Social Stratification in Slovakia around the Turn of Millenium.)

**Vedúci projektu:** BÚZIK, B.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2005 – 31.12.2007

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/5117/5

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín: –**

**Finančné zabezpečenie:** 55 000.- Sk

**Názov projektu:** Občania SR v kontexte integrujúcej sa Európy (Citizens of Slovak Republic in the Context of European Integration)

**Vedúci projektu:** ČAMBÁLIKOVÁ, M.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2003 – 31.12.2005

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/3009/24

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín: –**

**Finančné zabezpečenie:** 52 000.- Sk

**Názov projektu:** Fenomén sídelno-priestorovej identity v multietnickom prostredí (The Phenomenon of Residential – Spatial Identity in the Multiethnic Environment)

**Vedúci projektu:** FALŤAN, Ľ.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2003 – 31.12.2005

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/3146/24

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 1

**Finančné zabezpečenie:** 102 000,- Sk

**Názov projektu:** Mesto v kontextoch sociálnej a sociálno-priestorovej transformácie slovenskej spoločnosti (The Town in the Contexts of Social and Social-Spatial Transformations of the Slovak Society)

**Vedúci projektu:** GAJDOŠ, P.

**Dátum začiatku/ukončenia riešenia projektu:** 01.01.2005 – 31.12.2007

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/5091/25

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 34 000,- Sk

**Názov projektu:** Drogy a protidrogová politika v slovenskej spoločnosti. Medzinárodný kontext a perspektívy. (Drugs and Drug Policy in Slovak Society)

**Vedúci projektu:** KLOBUCKÝ, R.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2005-31.12.2008

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/5076/25

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 10 000,- Sk

**Názov projektu:** Súčasná rodina v kontexte spoločenskej a individuálnej transformácie (Contemporary Family in the Frame of Societal and Individual Transformation)

**Vedúci projektu:** PISCOVÁ, M.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2005 – 31.12.2007

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/5106/25

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 1

**Finančné zabezpečenie:** 67 000,- Sk

**Názov projektu:** Hlavné tendencie vývoja sociológie na Slovensku pred a po r. 1948 (Principal Development Tendencies in Sociology Before and After 1948 in Slovakia)

**Vedúci projektu:** TURČAN, Ľ.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2004 – 31.12.2006

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/4093/24

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 24 000.- Sk;

**Názov projektu:** Nacionalizmus v slovenskej a maďarskej archeológii, etnológii a historiografii (Nationalism in Slovakian and Hungarian archaeology, ethnology and history)

**Vedúci projektu:** Krekovič, E. – EÚ SAV, spolupracuje A. FINDOR

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2004 – 31.12.2006, kategória A

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA č. 1/1218/04

**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –

**Finančné zabezpečenie:** 12 000.- Sk;

## 2006

**Názov projektu:** Meniace sa alebo miznúce triedy? Triedna štruktúra a sociálna stratifikácia na Slovensku na prelome tisícročia (Changing or Waning Class? Class Structure or Social Stratification in Slovakia around the Turn of Millenium.)

**Vedúci projektu:** BÚZIK, B.

**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2005 – 31.12.2007

**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/5117/5  
**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 1  
**Finančné zabezpečenie:** 75 000.- Sk

**Názov projektu:** Agenda, stratégia a identita sociálnych hnutí na Slovensku: kontinuita a zmena. Agenda, Strategy and Identity of Social Movements in Slovakia: Continuity and Change.

**Vedúci projektu:** ČAMBÁLIKOVÁ, M.  
**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2006 – 31.12.2008  
**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/6031/26  
**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 1  
**Finančné zabezpečenie:** 100 000.- Sk

**Názov projektu:** Mesto v kontextoch sociálnej a sociálno-priestorovej transformácie slovenskej spoločnosti (The Town in the Contexts of Social and Social-spatial Transformations of the Slovak Society)

**Vedúci projektu:** GAJDOŠ, P.  
**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2005 – 31.12.2007  
**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/5091/25 pracovisko je nositeľom projektu  
**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 1  
**Finančné zabezpečenie:** 123 000,- Sk

**Názov projektu:** Drogy a protidrogová politika v slovenskej spoločnosti. Medzinárodný kontext a perspektívy. (Drugs and Drug Policy in Slovak Society)

**Vedúci projektu:** KLOBUCKÝ, R.  
**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2005-31.12.2007  
**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/5076/25  
**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –  
**Finančné zabezpečenie:** 12 000.- Sk

**Názov projektu:** Podmienenosť regionálneho voličského správania na Slovensku. (Conditionality of Regional Voting Behaviour in Slovakia)

**Vedúci projektu:** KRIVÝ, V.  
**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2006 – 31.12.2008  
**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/6067/26  
**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –  
**Finančné zabezpečenie:** 50 000,- Sk

**Názov projektu:** Súčasná rodina v kontexte spoločenskej a individuálnej transformácie (Contemporary Family Within the Societal and Individual Transformation)

**Vedúci projektu:** PISCOVÁ, M.  
**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2005 – 31.12.2007  
**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/5106/25  
**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** 1  
**Finančné zabezpečenie:** 83 000.- Sk

**Názov projektu:** Hlavné tendencie vývoja sociológie na Slovensku pred a po r. 1948 (Principal Development Tendencies in Sociology Before and After 1948 in Slovakia)

**Vedúci projektu:** TURČAN, Ľ.  
**Dátum začiatku/ukončenia projektu:** 1.1.2004 – 31.12.2006  
**Evidenčné číslo projektu:** VEGA 2/4093/24  
**Počet spoluriešiteľských inštitúcií podľa krajín:** –  
**Finančné zabezpečenie:** 33 000,- Sk